

Vertrouwen in de menselijke maat

*Rechtshandhaving in een
veranderende maatschappij*

KBvG beleidsplan 2023-2028

Voorwoord

Een nieuw beleidsplan schrijven, dat was de op het eerste oog eenvoudige opdracht waar de ledenraadscommissie KBvG Beleidsplan 2023-2028 voortvarend mee aan de slag ging. Maar na een eerste inventarisatieronde moesten wij – de commissie – toch vaststellen dat deze opdracht nog zo eenvoudig niet was.

Het voorgaande beleidsplan is een dusdanig veelomvattend document dat een hoop van de daarin gedane aanbevelingen nog niet, of niet volledig, zijn ingevuld. Daarnaast is in 2020 tussen de KBvG en het ministerie van Justitie en Veiligheid een convenant gesloten waarvan pas enkele punten zijn opgepakt. Maar ook de in 2022 opgeleverde evaluatie van de KBvG door Pro Facto heeft aanbevelingen opgeleverd die aandacht verdienen.

Dat alles afgezet tegen de achtergrond van een snel veranderend werkveld voor de gerechtsdeurwaarder. Waarbij de beroepsgroep krimpt, waarin de regeldruk stijgt en waarin de maatschappij verandert, polariseert en verhardt.

De commissie heeft allereerst middels gesprekken met gerechtsdeurwaarders en door interviews met zo veel mogelijk partijen geïnventariseerd waar vanuit de beroepsgroep behoefte aan is, waar vanuit de maatschappij om gevraagd wordt, hoe de gerechtsdeurwaarder wordt gezien en welke knelpunten er eventueel zijn voor een toekomstbestendig ambt van de gerechtsdeurwaarder.

De rode draad in al die gesprekken was dat er te veel onduidelijkheid bestaat over de positie en de werkelijke taak van de gerechtsdeurwaarder. Dat de gerechtsdeurwaarder te vaak wordt geassocieerd met het ontstaan of escaleren van schulden en vanuit die veronderstelling ten onrechte verantwoordelijk wordt gehouden voor het oplossen van schulden.

De commissie is tot de overtuiging gekomen dat deze onduidelijke positionering van de gerechtsdeurwaarder te vaak de succesvolle uitvoering van eerder gedane aanbevelingen en de realisatie van verdere ambities van de beroepsgroep in de weg staat.

Vanuit die overtuiging heeft de commissie in het nieuwe beleidsplan haar aanbevelingen aangevuld met relevante nog openstaande aanbevelingen, steeds afgezet tegen een hernieuwde en duidelijke positionering:

De kerntaak van de gerechtsdeurwaarder is rechtshandhaving in een veranderende maatschappij. Alleen op die manier kan de gerechtsdeurwaarder een succesvolle en duurzame bijdrage leveren aan maatschappelijke problemen zoals in het schuldendomein en bij het herstellen van vertrouwen in de menselijke maat.

Het is de hoop en wens van de commissie dat dit nieuwe beleidsplan in de komende jaren een dynamische invulling zal krijgen, waarbij ledenraad en bestuur van de KBvG voortdurend op zoek gaan naar de juiste invulling en dynamiek.

Als voorzitter van deze commissie dank ik alle personen die hun tijd hebben vrijgemaakt voor interviews, brainstormsessies en adviezen. Verder dank ik mijn mede-commissieleden voor hun energie en hun gave om in al onze verschillen niet tot consensus maar tot keuzes te komen. Tot slot dank ik mevrouw mr S.M.C. van Koningsbrugge die vanuit het bureau van de KBvG de commissie door dit hele proces met tomeloze energie heeft bijgestaan.

Patrick van der Pas
Voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	5
Visie en doel	8
1. De gerechtsdeurwaarder	9
1.1 De ambtenaar	10
1.1.1 Borg de rol van de gerechtsdeurwaarder als oren en ogen van de overheid	11
1.1.2 Leg meer de nadruk op de ambtelijke rol van de gerechtsdeurwaarder	11
1.1.3 Zorg voor (her)codificatie van de niet-ambtelijke werkzaamheden	10
1.1.4 Onderzoek de mogelijkheid en voordelen van de gerechtsdeurwaarder als exclusieve tenuitvoerleggingsautoriteit	12
1.1.5 Verstevig en waarborg de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de procesinleiding	12
1.1.6 Behoud de gerechtsdeurwaarder als filter voor de menselijke maat bij digitalisering	13
1.2 De Ondernemer	13
1.2.1 Onderzoek de mogelijkheden voor het verhogen van de instroom in de beroepsgroep	13
1.2.2 Onderzoek de mogelijkheid en wenselijkheid van intercollegiale toetsing	14
1.2.3 Onderzoek de mogelijkheden en wenselijkheden omtrent de gerechtsdeurwaarder in loondienst en ontwikkel daarop een visie	14
1.2.4 Ontwikkel een leergang ondernemerschap	14
1.2.5 Onderzoek exitstrategieën voor gerechtsdeurwaarders die hun functie willen neerleggen	15
2. De KBvG	16
2.1 De organisatie	17
2.1.1 Onderzoek hoe de professionaliteit van het bureau (financieel) kan worden gewaarborgd	17
2.1.2 Geef de ledenraad als bestuur waar mogelijk meer transparantie en bied alternatieven aan bij het besluitvormingsproces	18
2.1.3 Blijf de band tussen de ledenraadsleden en haar activiteiten stimuleren	18
2.2 Relatie met ketenpartners	18
2.2.1 Breng de belangrijkste ketenpartners in kaart en verduurzaam de relaties	18
2.2.2 Zet in op internationale samenwerking en geef bekendheid aan het belang daarvan	19
2.3 Het publieke debat	19
2.3.1 De KBvG moet zich actief blijven mengen in het politieke debat rond rechtshandhaving	19
2.3.2 De KBvG moet standpunten proactief blijven uitdragen	19

2.4 Gezamenlijke belangen binnen de beroepsgroep	19
2.4.1 Faciliteer en ondersteun gedeelde administratieve belangen	19
2.4.2 Onderzoek alternatieve of herzie de grondslag van bestaande bronnen van inkomsten	20
2.4.3 Ontwikkel een visie op het werven en het behouden van talent	20
2.4.4 Zoek naar een (alternatieve) oplossing voor de doorbelasting van het toezicht en tuchtrecht	20
2.4.5 Ontwikkel een visie op de ondergrens van een kantoor in samenhang met de dekkingsgraad	20
2.4.6 Zorg dat gerechtsdeurwaarders nadenken over het verloop van hun loopbaan	21
2.4.7 Zorg voor een digitale oplossing voor het behoud van de database van een gerechtsdeurwaarder bij vertrek uit de beroepsgroep	21
3. Digitalisering en Innovatie	22
3.1 Visie op digitalisatie en innovatie	23
3.1.1 Ontwikkel een visie op digitalisering en innovatie	24
3.1.2 Verstevig de positie van de gerechtsdeurwaarder op het gebied van informatie, veiligheid en privacywetgeving	24
3.2 Aansluiting op en uitbreiding van bestaande portalen en functionaliteiten	24
3.2.1 Zorg dat je van bestaande bronnen gebruik mag maken vanaf het minnelijk proces	24
3.2.2 Onderzoek de wenselijkheid en mogelijkheid van doorontwikkeling van het Digitaal beslagregister	24
3.2.3 Zorg voor aansluiting op het verwijzingsportaal bankgegevens	25
3.2.4 Ontwikkel het e-beslag en de e-betekening verder door	25
3.2.5 Maak het mogelijk digitaal aangifte te doen van overtredingen of misdrijven jegens de gerechtsdeurwaarder of zijn gezag en zorg voor adequate opvolging	25
3.3 Digitalisering en ondernemerschap	26
3.3.1 Stel een ondergrens voor de kantoorinrichting vast	26
3.3.2 Ontwikkel beleid voor de lange termijn voor strategische samenwerking met de softwareleveranciers	26
4. Schuldgerelateerde dossiers	27
4.1 Voorkoming van oplopen van schulden	28
4.1.1 Zorg voor een compleet schuldenoverzicht	29
4.1.2 Zorg voor een geautomatiseerd aanmeldproces naar schuldhelpverlening bij problematische schulden	29
4.1.3 Onderzoek de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de afwikkeling van problematische schulden	29
5. Lijst met aanbevelingen en transponeringstabel	30
Samenstelling commissie en meewerkende instanties en personen	35

Inleiding

De behoefte van de maatschappij verandert en dwingt de gerechtsdeurwaarder zijn instrumentarium door te ontwikkelen. De focus op doenvermogen en eigen schuld maakt plaats voor het besef dat de zelfredzaamheid bij sommige burgers beperkt is. Er wordt meer preventief gehandeld in het domein van schulden en sociaal incasseren is de nieuwe norm. Dit betekent ook dat de gerechtsdeurwaarder niet meer alleen de stok achter de deur is die ervoor zorgt dat wie gelijk heeft, ook gelijk krijgt; hij biedt in voorkomende gevallen ook alternatieve oplossingen die recht doen aan de specifieke situatie van betrokkenen.

De gerechtsdeurwaarder loopt voorop in de ontwikkeling van nieuwe en innovatieve diensten en oplossingen die bijdragen aan een snellere, efficiëntere en rechtvaardigere afhandeling van vorderingszaken. Die afhandeling is niet meer uitsluitend gericht op executie; het kan ook zijn dat een schuldeiser besluit van een procedure af te zien wanneer de gerechtsdeurwaarder de registers heeft geraadpleegd die tot zijn beschikking staan. Die veranderende rol sluit aan bij de huidige behoefte van de maatschappij, maar zorgt ook voor vertroebeling en vervaging van grenzen en kaders.

Te lang is de rol van de gerechtsdeurwaarder gedefinieerd en bepaald door de verwachting van de buitenwereld. En naar nu blijkt, is er inmiddels verwarring ontstaan over die rol. Hoog tijd dat de gerechtsdeurwaarder hierin zelf het initiatief neemt. In dit nieuwe beleidsplan zet de beroepsgroep zelf eigen zijn rol neer, zelfverzekerd en met oog voor maatschappelijke ontwikkelingen. Een rol die uiteenloopt van minnelijk incasseerder tot bewindvoerder en van gemachtigde tot gerechtsdeurwaarder. Het huidige speelveld vraagt om een herdefinitie van deze rol – en vervolgens om stevige (her)positionering. Hierbij is de manier waarop we ons beleid vormgeven, een bepalende factor.

De gerechtsdeurwaarder moet oog hebben voor de maatschappelijke ontwikkelingen, maar altijd vanuit de benadering van het ambt. De gerechtsdeurwaarder is en blijft op de eerste plaats een rechtshandhaver, die zorgt dat uitspraken van de rechter worden nageleefd, zo nodig met dwang. Hij treedt daarbij zelfverzekerd op, met voldoende wettelijke bevoegdheden en instrumenten. De aanbevelingen in dit beleidsplan geven inzicht in hoe de invulling van die rol handen en voeten kan krijgen.

Al veel bereikt

Uit het vorige [meerjarenbeleidsplan van de KBvG](#) 'Ik zal handhaven' is veel bereikt, ook al zijn nog niet alle

hierin opgenomen aanbevelingen uitgevoerd. Zo is het mogelijk gemaakt beslag te leggen op voertuigen door registratie in het kentekenregister, met het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een convenant gesloten gericht op betere samenwerking, het Btag is op 1 januari 2021 na tariefonderzoek verhoogd, er zijn regels gesteld voor de tariefvrijheid van gerechtsdeurwaarders, de commissie Kwaliteit en Interactie Nieuwe Gerechtsdeurwaarders (KING) is opgericht voor nieuwe leden en het beslagregister wordt inmiddels verbreed. Ook is de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de procesinleiding behouden, al zal de beroepsgroep er alert op moeten blijven dat dit zo blijft. De aanbevelingen die niet haalbaar zijn gebleken binnen de termijn maar nog wel gewenst zijn, zijn opnieuw meegenomen in het huidige beleidsplan.

De nieuwe generatie

Er komt een nieuwe generatie gerechtsdeurwaarders aan. Een generatie die meer en meer met digitalisering te maken krijgt. Digitalisering is uiterst praktisch, maar brengt ook het risico mee dat de menselijke maat uit het oog verloren wordt. Voor de nieuwe generatie is het dan ook van belang dat er naast een heldere visie is op digitalisering voldoende aandacht is voor onderlinge solidariteit. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan een herdefiniëring van de relatie met de Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders (SNG), het gezamenlijk ontwikkelen van een innovatiekalender, maar ook aan intercollegiale toetsing of onderlinge bijstand. Allemaal zaken die in dit nieuwe beleidsplan terugkomen.

Totstandkoming

Dit beleidsplan is tot stand gekomen door de noeste arbeid van de KBvG Commissie Meerjarenbeleid 2023-2028. Hierbij heeft de commissie diverse documenten betrokken, zoals het voorgaande beleidsplan, het evaluatierapport van de KBvG, het convenant met het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Ook heeft ze gesprekken gevoerd met achttien stakeholders en ketenpartners: DBnu, de SNG, de VNG, bijzonder hoogleraar Kasper Krzeminski, de NBBI, MKB NL, de KNB, de Rechtspraak en het LOVCK, de NVVK, het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Hogeschool Utrecht, de NVB, de NVI, het BFT en tot slot de huidige voorzitter, oud-voorzitters Michael Brouwer en Wilbert van de Donk, en de directeur van de KBvG.

Aan de hand van alle input is de commissie tot 37 onderwerpen gekomen, waarover zij in vier hoofdstukken aanbevelingen doet:

1. De gerechtsdeurwaarder

2. De KBvG

3. Digitalisering en innovatie

4. Schuldgerelateerde dossiers

Het eerste hoofdstuk behandelt de taken en de rol van de gerechtsdeurwaarder, ten eerste als ambtenaar, ten tweede als ondernemer. Om de gerechtsdeurwaarder steviger neer te zetten als handhaver en helder te positioneren in de rechtsstaat, wordt gepleit voor een rol bij de procesinleiding, maar bijvoorbeeld ook voor het verbeteren en uitbreiden van bestaande handhavingsmogelijkheden. Daarnaast zijn er aanbevelingen over hoe de zintuigen van de gerechtsdeurwaarder voor de overheid breder kunnen worden ingezet, zoals bij ondermijning, signalering, opsporing en het verbeteren van adreskwaliteit. Aanbevelingen rondom het ondernemerschap gaan onder meer over een leergang ondernemerschap, de gerechtsdeurwaarder in loondienst en over gerechtsdeurwaarders die hun functie willen neerleggen, maar menen dat niet te kunnen.

Het tweede hoofdstuk beschrijft de rol en de taken van de beroepsorganisatie. Zo is er nagedacht over het faciliteren van een shared servicecenter voor kleine kantoren. Daarnaast besteedt dit hoofdstuk aandacht aan de nationale en internationale relaties van de KBvG,

de financiën van de KBvG, de in- en de uitstroom van de beroepsgroep en de rol en positie van het bestuur en de ledenraad. Met als aanbevelingen voor het bestuur onder andere dat het zwaarder inzet op het versterken van de relaties met stakeholders, onderzoekt of de rekenmethode van het Btag kan worden gewijzigd en structureler verslag doet aan de ledenraad over de voortgang van de uitvoering van dit beleidsplan.

In het derde hoofdstuk komen digitalisering en innovatie aan bod. Steeds meer taken en werkzaamheden worden maatschappijbreed gedigitaliseerd. In hoeverre heeft dit impact op het werk van gerechtsdeurwaarders? Blijft het bij het digitaal betekenen van exploten of zal het beroep verder digitaliseren en mogelijk innoveren? Om hierop in te spelen en mee te kunnen blijven bewegen, is het belangrijk om een innovatiekalender te ontwikkelen, zodat de rol van de gerechtsdeurwaarder in de gedigitaliseerde wereld kan worden gewaarborgd. Aanbevelingen die hiermee samenhangen, zijn bijvoorbeeld om de digitale betekeningen verder uit te breiden voor ambtshandelingen die zich daar voor lenen, maar ook om de aansluiting op het bankenregister te realiseren. Daarnaast moet worden nagedacht over centrale registratie van exploten of de digitale overdracht van het repertoire in geval van overlijden of uittreden van een gerechtsdeurwaarder.

Het vierde en laatste hoofdstuk gaat in op de schuldgerelateerde dossiers. De gerechtsdeurwaarder ziet talloze schulden in de praktijk, van minnelijke vorderingen tot problematisch schuldenpakketten. Hij probeert het oplopen van schulden zo veel mogelijk te voorkomen door vroegtijdig betalingsregelingen te treffen, en verwijst mensen met problematische schulden ook door naar de schuldhulpverlening. Het is echter zaak dat er financiering tegenover het voorkomen van schulden komt te staan, en tegelijkertijd dat doorverwijzing naar de schuldhulpverlening beter wordt ingebed.

“We hebben met dit beleidsplan de rol van de gerechtsdeurwaarder opnieuw gedefinieerd, een rol die aansluit bij de huidige behoefte vanuit de maatschappij. De gerechtsdeurwaarder moet oog hebben voor de maatschappelijke ontwikkelingen, maar altijd vanuit de benadering van het ambt.”

Patrick van der Pas

Onder andere door de ontwikkeling van een portaal waarin burgers met problematische schulden kunnen worden aangemeld voor schuldhulpverlening en door te onderzoeken of de gerechtsdeurwaarders bij bewindvoeringsdossiers in de verdeling kunnen voorzien.

Dit beleidsplan spreekt bij verwijzing naar de gerechtsdeurwaarder over hij, hem of zijn. Dat laat uiteraard onverlet dat de gerechtsdeurwaarder vanzelfsprekend ook vrouwelijk kan zijn.

Uitvoering van het beleidsplan

Tot slot, het uitgangspunt is dat de lijst van aanbevelingen geen boodschappenlijstje is, maar kaders aangeeft in een 'levend document'. Daar past bij dat het bestuur zelf de prioritering kan aanbrengen aan de hand van de dagelijkse werkelijkheid en de kansen die er zijn.

Daarnaast wil de commissie het bestuur graag een algemene aanbeveling meegeven bij de uitvoering van de diverse onderdelen van het beleidsplan. De commissie adviseert het bestuur bij elke stap telkens de koppeling te maken met de visie en missie van de KBvG en voortdurend te monitoren hoe de uitvoering hieraan kan voldoen of voldoet. De wijze van uitvoering blijft uiteraard bij het bestuur.

Daarnaast adviseert de commissie om bij de uitvoering per onderdeel eerst duidelijk te maken welk probleem wordt opgelost, daarna te bepalen wat daarvoor nodig is en hierin uiteindelijk ook de mogelijkheden tot financiering te betrekken. Dit geeft ook de ledenraad meer ruimte om haar rol te pakken. Niet alleen het maken van het beleid, maar ook bij het controleren daarvan wanneer dat door het bestuur wordt uitgevoerd.

Visie en doel

Visie op het vak: De gerechtsdeurwaarder zorgt ervoor dat beslissingen van de rechter ook worden nagekomen. Dit betekent dat mensen transacties durven aangaan. Daarmee is de gerechtsdeurwaarder van grote waarde voor de economie. Hij is openbaar ambtenaar en werkt onafhankelijk en onpartijdig. Hij is betrouwbaar, integer en transparant over zijn werk. Hij doet wat hij moet doen, maar altijd met oog voor de mens achter de schulden.

Het doel van dit beleidsplan

De gerechtsdeurwaarder streeft ernaar om zijn vakgebied continu te ontwikkelen en zijn dienstverlening te verbeteren, ook om te blijven voldoen aan de veranderende behoeften van zijn klanten en de maatschappij als geheel. Het doorontwikkelen en uitbreiden van het instrumentarium van de gerechtsdeurwaarder leidt tot een meer evenwichtige tenuitvoerlegging of in sommige gevallen zelfs tot de keuze om van tenuitvoerlegging af te zien. De gerechtsdeurwaarder zal nog beter moeten kunnen inschatten of (verdere) ambtshandelingen zinvol zijn; dit levert besparing van kosten op bij de schuldeiser enerzijds en voorkomt anderzijds een oplopende vordering bij de schuldenaar. Het maakt invordering efficiënter, voorkomt kosten en leidt tot een beter resultaat.

Het vertrekpunt voor de gerechtsdeurwaarder is en blijft rechtshandhaving. Als onafhankelijk en onpartijdig openbaar ambtenaar staat de gerechtsdeurwaarder ervoor in dat afspraken worden nagekomen, dat

gerechtelijke uitspraken worden opgevolgd en dat bestuursrechtelijk genomen besluiten worden nageleefd. Dit doet hij in een speelveld dat voortdurend in ontwikkeling is.

In de afgelopen decennia is de focus verschoven naar het schuldenveld. Hierdoor is voor veel partijen niet duidelijk wat de kerntaak is van de gerechtsdeurwaarder: rechtshandhaving. De gerechtsdeurwaarder wordt ten onrechte gekoppeld aan het ontstaan van schulden in plaats van met de rol die hij kan vervullen bij het oplossen en voorkomen van schulden. Deze rol ligt vooral in het ontsluiten van data en het bewaken van de datakwaliteit – waarbij de gerechtsdeurwaarder kan optreden als centraal informatiepunt.

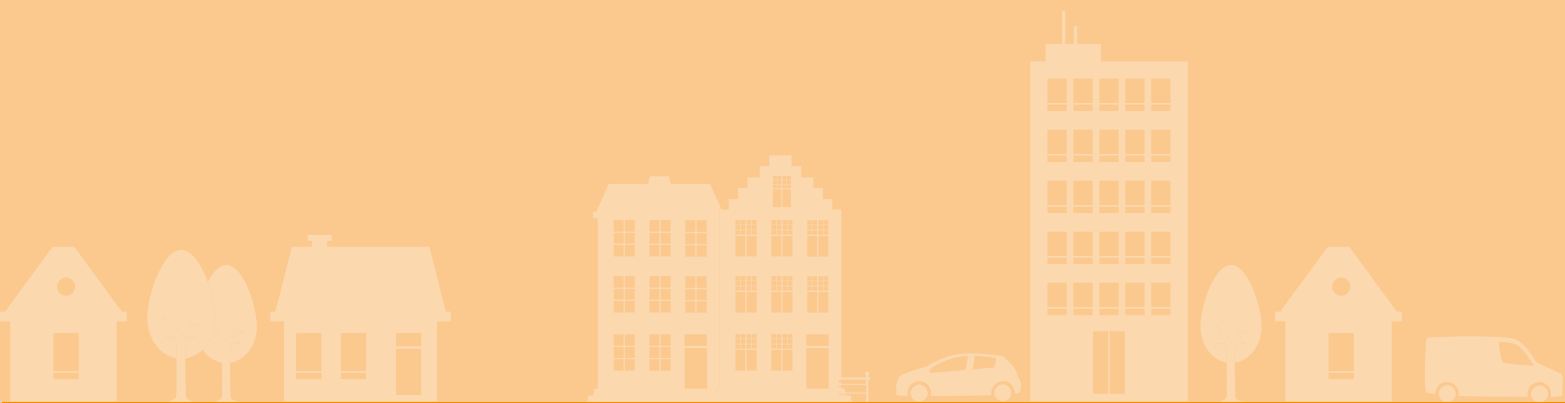
Voor de komende beleidsperiode zal de KBvG zelf de positie van de gerechtsdeurwaarder moeten bepalen, vanuit overtuiging, en van daaruit oplossingen bieden voor (maatschappelijke) problemen. Waar nodig en mogelijk op basis van eigen (wetenschappelijk) onderzoek.

Dit vraagt om handelen conform de strategie dat de KBvG elke stap, beslissing of inzet toetst aan de taakstelling van rechtshandhaving met daarbij de volgende check:

- ✓ Welk probleem of vraagstuk pakt de KBvG hiermee aan?
- ✓ Hoe of op welke manier moet dit probleem of vraagstuk worden aangepakt?
- ✓ Wat heeft de gerechtsdeurwaarder daarvoor nodig?

1

De gerechtsdeurwaarder

De gerechtsdeurwaarder

De gerechtsdeurwaarder heeft meerdere taken, veel rollen en evenveel gezichten. Hij treedt op als rechtshandhaver, procesgemachtigde, juridisch adviseur, incasseerder en ondernemer. De laatste jaren is daar nog een rol bij gekomen: die van partij die zich inzet voor het beperken van schulden. De gerechtsdeurwaarder voegt zich daarin vanuit zijn pragmatisch juridische blikveld, zijn creativiteit en dienstgerichtheid. En toch, ondanks al die inzet, blijft wat de gerechtsdeurwaarder doet, veelal onbekend, en daarmee soms ook ongeliefd.

Uit de vele gesprekken die de commissie met collega-gerechtsdeurwaarders heeft gevoerd en de interviews met diverse stakeholders blijkt dat de rol en de taken van de gerechtsdeurwaarder onvoldoende duidelijk zijn. En vanuit die onduidelijkheid vullen andere partijen die rol en taken niet altijd juist in.

De commissie ziet het als een van de belangrijkste doelstellingen voor de komende beleidsperiode dat de KBvG zelf de taken en rollen van de beroepsgroep definieert en uitdraagt. En daarmee de positie van de gerechtsdeurwaarder versterkt. Vanuit die sterke en duidelijke positie kan de gerechtsdeurwaarder zijn wettelijke taken het beste invullen en de grootste bijdrage leveren aan oplossingen voor vele maatschappelijke problemen zoals de schuldenproblematiek.

Allereerst is daarvoor een duidelijke afbakening nodig tussen de taken en rollen van de gerechtsdeurwaarder. De taken zijn die werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder zoals die in wettelijke bepalingen zijn vastgelegd. Bijvoorbeeld het doen van oproepingen of het optreden als procesgemachtigde. De rollen zijn die werkzaamheden die de gerechtsdeurwaarder op zich neemt of heeft genomen om te voldoen aan zijn wettelijke taken en om invulling te geven aan behoeften uit de maatschappij. Bijvoorbeeld het verstrekken van informatie ten behoeve van signalering.

1.1 De ambtenaar

De kerntaak van de gerechtsdeurwaarder moet worden versterkt en verduidelijkt: de gerechtsdeurwaarder is in de eerste plaats rechtshandhaver. De voortdurend veranderende maatschappelijke omstandigheden, zoals toenemende schuldenproblematiek, hebben invloed op de wijze waarop de gerechtsdeurwaarder zijn werk uitvoert.

Zijn kerntaak, rechtshandhaving, mag daardoor niet worden belemmerd.

Om de ambtelijke taak van de gerechtsdeurwaarder te versterken en waar mogelijk te verdiepen, is het belangrijk dat de KBvG de volgende zaken duidelijk krijgt:

1. Wat zijn de basisvoorwaarden voor het (voort) bestaan van de gerechtsdeurwaarder?
2. Welke rolverdeling moet er daarvoor zijn tussen de gerechtsdeurwaarder enerzijds en partijen als ministerie J&V, ministerie SZW, rechtspraak, NVVK etc. anderzijds?
3. Hoe blijft de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder gewaarborgd?
4. Hoe verduidelijk je dat de rol van de gerechtsdeurwaarder tussen partijen in is, en niet aan de zijde van de schuldeiser of de schuldhulpverlening?
5. Hoe kunnen nieuwe rollen van de gerechtsdeurwaarder als wettelijke taak worden geborgd in de Gerechtsdeurwaarderswet?
6. Hoe kunnen nieuwe en bestaande taken van de gerechtsdeurwaarder gefinancierd worden om tot een blijvende, onafhankelijke dienstverlening te komen?

Als de KBvG op deze vragen heldere antwoorden heeft, kan op een goede manier invulling worden gegeven aan de verdere borging en verdieping van het werk van de gerechtsdeurwaarder. Want er zijn veel onderwerpen waarop de gerechtsdeurwaarder een nog betere of nieuwe bijdrage kan leveren. Die worden in het vervolg van dit beleidsplan nader uitgewerkt.

1.1.1 Borg de rol van de gerechtsdeurwaarder als oren en ogen van de overheid

De gerechtsdeurwaarder is een van de weinige ambtenaren die nog achter de voordeur komen. Die kwaliteit van de gerechtsdeurwaarder moet worden benadrukt, geformaliseerd, maar ook breder worden ingezet. Denk bijvoorbeeld aan inzet bij de bestrijding van ondermijning, een actieve rol bij signalering, hulp bij opsporing en het verbeteren van adreskwaliteit. Voor het benadrukken van deze mogelijke bijdrage is het dienstig de rol van de gerechtsdeurwaarders in de toeslagenaffaire te evalueren. Daar was en is de gerechtsdeurwaarder immers die oren en ogen van de overheid.

1.1.2 Leg meer de nadruk op de ambtelijke rol van de gerechtsdeurwaarder

"Zonder de gerechtsdeurwaarder houdt de rechtsstaat op", stelde een van de geïnterviewden tijdens de voorbereiding van dit beleidsplan. Onafhankelijkheid en betrouwbaarheid zijn belangrijke ingrediënten die hebben geleid tot de plek die de gerechtsdeurwaarder inneemt in de samenleving. Met als legitimatie en juridisch kader onder meer de Gerechtsdeurwaarderswet. De KBvG moet blijven uitdragen dat de Gerechtsdeurwaarderswet de basis vormt voor de werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder. De KBvG moet blijven uitleggen dat de gerechtsdeurwaarder procesinleider en tenuitvoerleggende instantie is en handelt vanuit zijn ambt, met oog voor de menselijke maat.

1.1.3 Zorg voor (her)codificatie van de niet-ambtelijke werkzaamheden

Artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet is onderdeel van het fundament van de werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder. Samen met artikel 20 lid 3 GDW waarin de nevenwerkzaamheden worden beschreven. Deze wettelijke verankering heeft bijgedragen aan een unieke positie van de gerechtsdeurwaarder in het rechtsbestel. Vanuit deze positie heeft de gerechtsdeurwaarder een zeer breed, volledig, betrouwbaar en daarmee goed beeld van Nederlandse burgers met schulden. Met deze kennis en informatie kan de gerechtsdeurwaarder de overheid en schuldhulpverlenende instanties op veel vlakken helpen en ondersteunen.

De KBvG moet de gerechtsdeurwaarder beter positioneren. In de afgelopen jaren is een vertekend beeld ontstaan dat gepaard gaat met verwachtingen van de gerechtsdeurwaarder die voorbijgaan aan zijn wettelijke taakstelling. De gerechtsdeurwaarder wordt onterecht geassocieerd met het ontstaan dan wel de escalatie van schulden. Tegelijkertijd wordt van de gerechtsdeurwaarder een rol verwacht bij het oplossen van schulden. De gerechtsdeurwaarder kan een waardevolle bijdrage leveren en een actieve rol spelen in het schuldendomein; daarvoor is dan wel nodig dat die positie en die rol worden erkend en geïnstitutionaliseerd.

De gerechtsdeurwaarder kan een goede inventarisatie maken van bijvoorbeeld de veelgenoemde niet-willers en de niet-kunners. Met name zogenaamde grote opdrachtgevers hebben al langere tijd de wens dat de gerechtsdeurwaarder hierin voorziet. Als de gerechtsdeurwaarder vervolgens de mogelijkheid heeft om passende interventies uit te voeren of in gang te zetten, kan escalatie en opeenstapeling van schulden worden voorkomen. Tegelijkertijd heeft de schuldeiser beter zicht op verhaal en op de mogelijkheden tot het verkrijgen van zijn recht. De samenwerking met stakeholders zoals schuldhulpverleners zou niet gebaseerd moeten zijn op vrijwilligheid, maar op wetgeving. De KBvG dient deze samenwerking te initiëren en te faciliteren zodat deze voor de hele beroepsgroep bereikbaar is.

De KBvG moet onderzoeken of en hoe artikel 20 lid 3 van de Gerechtsdeurwaarderswet kan worden aangepast. De beschreven nevenwerkzaamheden zouden als wettelijke taak kunnen worden opgenomen. Daarmee komt het 'innen van gelden' als onderdeel van artikel 20 van de Gerechtsdeurwaarderswet vast te staan als wettelijke taak. Voor de maatschappij betekent dit een nog betere borging van een onafhankelijke en onpartijdige invorderingsinzet. Ook zou in artikel 20 van de Gerechtsdeurwaarderswet de mogelijkheid tot 'het buiten rechte of executie oplossen van betalingsachterstanden' kunnen worden opgenomen. Dit heeft als gevolg dat deze werkzaamheden, gezien bovenstaand, een wettelijke taak worden. Waar dan ook een tarief aan verbonden moet worden om de continuïteit en kwaliteit te borgen.

“De rol van de gerechtsdeurwaarders is in de afgelopen jaren veranderd.

De gerechtsdeurwaarder heeft steeds meer taken gekregen naast zijn ambtelijke werkzaamheden. Met dit beleidsplan wordt aanbevolen een aantal van die niet-ambtelijke taken tot wettelijke taken te maken, zodat daar ook een tarief aan kan worden verbonden.”

Lorena Botter

Voorbeelden van alternatieve werkzaamheden

Extra werkzaamheden aan de deur

Jaarlijks bezoekt de gerechtsdeurwaarder circa twee miljoen huishoudens – uniek in het overheidsdomein. De overheid zou hier gebruik van kunnen maken, bijvoorbeeld bij signalering of bij het actief laten aanhaken van schuldenaren bij schuldhulptrajecten.

Ondersteunende taken (onpartijdig)

Veel meer dan nu het geval is, kan de overheid gebruikmaken van de kennis en kunde van de gerechtsdeurwaarder. De inzet die de gerechtsdeurwaarder heeft geleverd bij het Herstel kinderopvangtoeslag-affaire (KOTA) zou een opmaat kunnen zijn voor een veel bredere bijdrage. Ondanks alle inspanningen van de KBvG blijft het moeilijk om hier goede publiciteit mee te halen en wordt de beroepsgroep afgerekend op de incidenten. Dat laatste komt mede doordat vooralsnog ook bij veel stakeholders niet duidelijk is wat nu echt de taak van de gerechtsdeurwaarder is en welke rollen de gerechtsdeurwaarder daarnaast nog vervult. Het vergt investering van tijd en geld om alle stakeholders op één lijn te krijgen.

1.1.4 Onderzoek de mogelijkheid en voordelen van de gerechtsdeurwaarder als exclusieve tenuitvoerleggingsautoriteit

De gerechtsdeurwaarder moet vanuit zijn rol als rechtshandhaver gepositioneerd worden als exclusieve tenuitvoerleggingsautoriteit. Een exclusieve tenuitvoerleggingsautoriteit voor Nederland in handen van de gerechtsdeurwaarder als onafhankelijke en onpartijdige specialist. Daarmee kan de kloof tussen politiek en burger en het publieke wantrouwen in overheidsoptreden worden teruggedrongen.

Zorg dat de overheid gebruikmaakt van de gerechtsdeurwaarder, die zicht heeft op schulden en voor alle betrokkenen tot een passende oplossing komt, met toepassing van de menselijke maat. Dit komt ten goede aan de effectiviteit en de kostenefficiëntie, maar dient bovenal het maatschappelijke belang doordat het helpt om het vertrouwen te herstellen. Geef als overheid de gerechtsdeurwaarder het mandaat om binnen duidelijke kaders maatwerk te bieden en zodoende tot een eerlijk en eenduidig tenuitvoerleggingsproces te komen.

Al in het vorige beleidsplan is aangegeven dat de gerechtsdeurwaarder de autoriteit zou moeten zijn op het gebied van executie. Het is zaak dat de KBvG onderzoek (laat) doen naar de maatschappelijke impact en de financiële gevolgen van een systeemwijziging waarbij de volledige executiebevoegdheid overgaat naar de gerechtsdeurwaarder. De commissie is zich bewust van de grote politieke en ambtelijke weerstand tegen deze wens. Het is belangrijk dat het onderzoek op professionele en onafhankelijke wijze wordt verricht, om zo te achterhalen en zichtbaar te maken wat de (kosten)effectiviteit is van de gerechtsdeurwaarder ten opzichte van overheidsdeurwaarders (belasting, waterschap, gemeente).

1.1.5 Verstevig en waarborg de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de procesinleiding

De rol van de gerechtsdeurwaarder bij de procesinleiding moet worden verstevigd en gewaarborgd. Samen met de rechtspraak moet de KBvG een visie ontwikkelen om vereenvoudigde toegang tot het recht te bewerkstelligen, en waarin ook het digitaal procederen wordt beschreven. Het kernwoord daarbij is 'samen'. De KBvG respecteert de autonome positie van de rechtspraak om tot eigen initiatieven en innovaties te komen, maar zal uiteraard vanuit haar eigen expertise met (verbeter)voorstellen moeten komen. De KBvG dient daarbij op basis van eigen (wetenschappelijk) onderzoek de daadwerkelijke (maatschappelijke) kosten en baten van initiatieven vanuit de rechtspraak in kaart te brengen, om tot een transparant vergelijk te komen met haar eigen voorstellen en ideeën. Daarbij blijft de inzet van de KBvG gericht op de toepassing van een filtermodel om uit te zoeken of de gedaagde partij wel wil procederen en in welke vorm: digitaal of fysiek.

1.1.6 Behoud de gerechtsdeurwaarder als filter voor de menselijke maat bij digitalisering

Digitalisering biedt zowel kansen als uitdagingen. Voor veel schuldenaren en bij veel schuldhulptrajecten vormt digitalisering een barrière. Aan de invorderingskant kan door digitalisering de menselijke maat makkelijk uit het zicht raken. Laat de gerechtsdeurwaarder de schakel zijn tussen de werkelijkheid en deze digitale wereld. Een gezicht, luisterend oor of advies zijn elementen die niet in de Gerechtsdeurwaarderswet zijn beschreven maar die in de toekomst een cruciale rol gaan spelen in de samenleving. Juist door die steeds verdergaande vormen van digitalisering.

De handhavende taak van de gerechtsdeurwaarder kan worden versterkt door een verbeterde digitale transparantie van het vermogen van schuldenaren.

De KBvG moet zich dan ook blijven inzetten voor zaken zoals die ook in het vorige beleidsplan zijn omschreven, met die toevoeging dat ook op natuurlijke personen kan worden gezocht:

- inzage op banktegoeden;
- aanhaken op register banken;
- toegang tot het centraal aandeelhoudersregister;
- inzage UBO-register;

Tot slot kan de gerechtsdeurwaarder maatschappelijk toegevoegde waarde leveren als knooppunt van (digitale) informatie. De hoofdstukken 3 en 4 gaan hier verder op in.

1.2 De Ondernemer

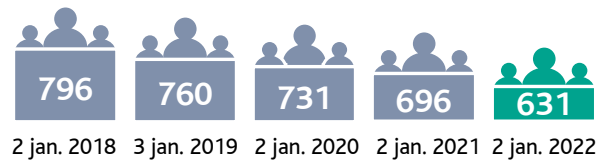
De gerechtsdeurwaarder is als ondernemer gebonden in zijn ambt. Anders gezegd, hij is ondernemer dankzij zijn ambt. Doordat de gerechtsdeurwaarder als ondernemer verantwoordelijk is voor zijn eigen bedrijfsvoering en inkomsten, is hij onafhankelijk en onpartijdig bij de uitoefening van zijn wettelijke taken.

Die combinatie van ambtenaar en ondernemer kan ook een spanningsveld geven. De manier waarop een gerechtsdeurwaarder zijn onderneming drijft, is immers streng gereguleerd en gecontroleerd. Die regulering begint al bij de van overheidswege vastgestelde schuldenaarstarieven voor ambtshandelingen.

1.2.1 Onderzoek de mogelijkheden voor het verhogen van de instroom in de beroepsgroep

Uit de jaarcijfers van de KBvG blijkt dat het aantal leden al jaren geleidelijk daalt. Dit komt enerzijds door

uitstroom door pensionering. Anderzijds hebben veel gerechtsdeurwaarders een overstap gemaakt naar het bedrijfsleven of andere overheidsdiensten zoals het UWV of de Belastingdienst. Tegelijkertijd is de instroom op de gerechtsdeurwaardersopleiding blijvend laag.

De beperkte instroom van de beroepsgroep heeft ook te maken heeft met een verminderde vraag naar gerechtsdeurwaarders. Het merendeel van de studenten op de opleiding tot gerechtsdeurwaarder is al werkzaam bij een gerechtsdeurwaarderskantoor en maakt vanuit daar de overstap naar de opleiding omdat er binnen het kantoor behoefte is aan uitbreiding van het aantal gerechtsdeurwaarders – daarin gestimuleerd door hun werkgever. Door de aantoonbare daling in het aantal exploitanten blijft deze stimulans nu uit en daarmee is het aantal instromers drastisch lager geworden.

Het bestuur moet meer grip krijgen op de inhoud van de opleiding en een visie formuleren op een bredere gerechtsdeurwaardersopleiding, waarbij naast de opleiding tot gerechtsdeurwaarder ook opleidingen tot executiemedewerkers kunnen worden ontwikkeld. Dit sluit aan bij aanbevelingen die al in het vorige beleidsplan zijn gedaan. Een bredere of meer gesegmenteerde leergang zou de kwaliteit van de beroepsgroep ten goede komen en de beroepsgroep aantrekkelijker maken voor starters en instromers op de arbeidsmarkt. Deze opzet maakt de opleidingen bovendien minder afhankelijk van de praktijk en kan eventuele doorstroming naar de leergangen van gerechtsdeurwaarder bevorderen.

Ook een verbreding van de opleiding, waarin aandacht is voor de eerder beschreven nevenwerkzaamheden (zoals het buiten rechte of executie oplossen van betalingsachterstanden), kan de instroom positief beïnvloeden. In haar visie op de gerechtsdeurwaardersopleiding zal de KBvG dan ook in moeten gaan op hoe ze meer zeggenschap kan verkrijgen over de inhoud van de opleiding, zodat bovenstaande zaken eenvoudiger te realiseren zijn.

De aanbevelingen uit het vorige beleidsplan blijven dus onverminderd van kracht en zijn naar mening van de commissie in de afgelopen bestuursperiodes onvoldoende uitgewerkt:

- De KBvG dient kritisch te kijken naar de toegang tot het ambt;
- De KBvG dient kritisch te kijken naar het opleidingshuis;
- Er moet aandacht komen voor een leergang ondernemerschap.

1.2.2 Onderzoek de mogelijkheid en wenselijkheid van intercollegiale toetsing

De nieuwe toetsingssystematiek dwingt de gerechtsdeurwaarder tot zelfevaluatie. Hierbij toetst hij zichzelf op basis van de Normen voor Kwaliteit. Intercollegiale toetsing kan echter een bijzonder leerzaam en nuttig aanvullend instrument zijn. Het is daarom wenselijk om de mogelijkheid of zelfs verplichting tot intercollegiale toetsing en/of peer review te onderzoeken. De KBvG kan bij haar onderzoek meenemen welke ervaringen er al zijn opgedaan rondom dit onderwerp in het notariaat en de eerstelijnsgezondheidszorg.

Een andere invalshoek zou het instellen van een vertrouwenscommissie kunnen zijn. In een soort van intervisiebijeenkomst kunnen kantoorhouders dan sparren over prangende vragen die spelen op hun kantoor. Hierbij kan blijken dat er eigenlijk geen issues zijn, maar deze vertrouwenscommissie kan kantoren indien nodig ook ondersteunen bij het zoeken van hulp en richting. Bijvoorbeeld in het geval van niet-levensvatbaarheid, pensionering zonder opvolging en calamiteiten.

1.2.3 Onderzoek de mogelijkheden en wenselijkheden omtrent de gerechtsdeurwaarder in loondienst en ontwikkel daarop een visie

Er bestaat al langere tijd een discussie over de rechtsgrond, wenselijkheid en juridische implicaties van 'de gerechtsdeurwaarder in loondienst' - naast de gerechtsdeurwaarder-ondernemer. Ook in een aantal van de interviews voor dit beleidsplan is aangegeven dat de positie van de officieel niet-bestaande gerechtsdeurwaarder in loondienst onduidelijk is.

De KBvG doet er daarom goed aan een visie te

ontwikkelen op de 'gerechtsdeurwaarder in loondienst': de wenselijkheid van deze rol, de voor- en nadelen en de eventuele alternatieven. Het komt voor dat een gerechtsdeurwaarder in loondienst geen - of zeer beperkte - inzage heeft in- en invloed op kantoorbeleid. Beleid waarvoor hij wel aansprakelijk is en zelfs voor geschorst kan worden. Een ander nadeel is dat een gerechtsdeurwaarder in loondienst zich zonder nieuw ondernemingsplan of verdere toetsing kan afsplitsen van een organisatie en zelf een kantoor kan beginnen. Als vertrekpunt zou de KBvG kunnen onderzoeken wat de reden is voor dit soort benoemingen. Als het puur is om het aantal toevoegingen te vergroten, zou kunnen worden ingezet op het verhogen van het aantal toegestane toevoegingen per gerechtsdeurwaarder. Ook kan er gekeken worden naar een andere manier van indienen van het ondernemingsplan. Hierbij valt te denken aan een 'light'-variant voor de gerechtsdeurwaarder in loondienst of extra modules in het ondernemingsplan van een gerechtsdeurwaarder-ondernemer. Een ander alternatief is een benoeming voor de duur van het dienstverband in plaats van een persoonsgebonden benoeming voor het leven (nu 70 jaar). Deze variant zou wel een juridische erkenning van de gerechtsdeurwaarder in loondienst betekenen.

1.2.4 Ontwikkel een leergang ondernemerschap

Ook moet er meer aandacht komen voor een leergang ondernemerschap voor de al afgestudeerde en werkzame gerechtsdeurwaarder. Zodat aanstaande ondernemers beter worden voorbereid en gerechtsdeurwaarders die al ondernemer zijn, beter op de hoogte blijven van werkzaamheden, mogelijkheden en ontwikkelingen. Deze aanbeveling volgt al uit het vorige beleidsplan maar is nog onvoldoende uitgewerkt.

De educatie zou zo praktisch mogelijk moeten zijn en vooral gericht op de praktijk van de (individuele) gerechtsdeurwaarder. Daarbij kan gedacht worden aan specifieke educatie die aansluit bij het type kantoor van de gerechtsdeurwaarder of de fase van zijn loopbaan. Daarvoor is een andere accreditatiemethode voor opleidingen nodig. Deze denkwijze sluit aan bij de maatschappelijke ontwikkeling dat het individu zelf regie kan voeren over verbeterpunten.

“Op de opleiding wordt logischerwijs veel aandacht besteed aan het executie- en beslagrecht en wat minder aan het ondernemerschap. In het beleidsplan wordt gepleit voor een leergang ondernemerschap, voor ná de opleiding. Aanstaande ondernemers kunnen dan beter worden voorbereid.”

Berthine Pap

1.2.5 Onderzoek exitstrategieën voor gerechtsdeurwaarders die hun functie willen neerleggen

De KBvG heeft een heldere visie nodig op gerechtsdeurwaardersondernemingen die de beroepsgroep moeten of willen verlaten. Het is te eenvoudig om de problemen waar deze gerechtsdeurwaarders eventueel mee kampen, te scharen onder ondernemersrisico. Daarnaast raakt het op een correcte wijze sluiten van een kantoor en het overdragen van verantwoordelijkheden de kwaliteit van - en het vertrouwen in - de hele beroepsgroep.

De gerechtsdeurwaarder is ondernemer, maar bovenal openbaar ambtenaar. Hij verdient dan ook ambtelijke ondersteuning in de vorm van een branchebreed gedragen exitstrategie. De KBvG moet hierin samen optrekken met het Bft.

Een exitstrategie creëert duidelijkheid voor belanghebbenden en opdrachtgevers. Ook de gerechtsdeurwaarder weet aan welke voorwaarden moet worden voldaan om een onderneming te sluiten en om eventueel hulp te krijgen.

Onderdeel van de exitstrategie zou een regeling moeten zijn rondom het omgaan met het repertoire, de administratie en de boekhouding. Ook de persoonsgegevens van partijen die in de administratie van de gerechtsdeurwaarder zijn opgenomen, moeten daarbij een veilige plek krijgen.

Formeel zou een (zwevend) repertoire onderdeel moeten zijn van de verantwoordelijkheid van de overheid.

Een mogelijkheid is dat binnen het bestuur van de KBvG een portefeuillehouder dit tot taak heeft, zodat er meer zicht is op de problemen binnen de beroepsgroep. Signalen zouden kunnen komen vanuit individuele leden, het Bft of een eventueel in te stellen vertrouwenscommissie.

De KBvG zou verder aan de hand van bekende gegevens een risico-inschatting kunnen maken voor het toekomstperspectief van de beroepsgroep.

Bijvoorbeeld op basis van:

- ✓ leeftijdsopbouw van de beroepsgroep
- ✓ samenstelling van de kantoren
- ✓ hoeveelheid kantoren
- ✓ omvang van het kantoor en winstgevendheid

Voor deze exitstrategie zou ook in de leergang ondernemerschap aandacht moeten zijn. Bijvoorbeeld in de vorm van een verplichte cursus bedrijfsopvolging waarbij in samenspraak met externe adviseurs kan worden aangegeven wat de risico's zijn. Het doel van een door de KBvG gestructureerde en gecoördineerde exitstrategie is niet om het ondernemersrisico van de gerechtsdeurwaarder te beperken, maar om maatschappelijke schade te voorkomen en de kwaliteit en betrouwbaarheid van de beroepsgroep als geheel te verbeteren.

2

De KBvG

De KBvG

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders, de KBvG, is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie. Haar wettelijke taak is in artikel 57 van de Gerechtsdeurwaarderswet omschreven als de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Diezelfde Gerechtsdeurwaarderswet geeft de KBvG een aantal instrumenten om aan haar taak te voldoen.

Ook de taak van het bestuur van de KBvG is wettelijk vastgelegd: het bestuur is belast met de algemene leiding van de KBvG en met de uitoefening van haar in artikel 57 GDW omschreven taken, alsmede met het beheer en de beschikking over haar vermogen.

De ledenraad heeft de zorg voor de vaststelling van het algemene beleid van de KBvG en treedt daartoe zo nodig in overleg met het bestuur. De ledenraad oefent toezicht uit op het bestuur.

De KBvG heeft zich in de afgelopen jaren getransformeerd tot een volwassen en professionele organisatie. Iets waar de gehele beroepsgroep trots op mag zijn. De KBvG staat daarbij midden in de maatschappij en is een serieuze gesprekspartner in het maatschappelijke debat. Zo heeft zij niet alleen zeer nuttige bijdragen geleverd aan de ontwikkeling en verbetering van wetgeving, maar ook aan de praktische invulling daarvan. Bijvoorbeeld bij de invoering van de vereenvoudigde beslagvrije voet.

In de laatste jaren heeft de KBvG ook steeds vaker oplossingen aangedragen en actief meegedacht over aan vraagstukken die voortvloeien uit schuldenproblematiek. Dit heeft onder andere geleid tot het inrichten van het platform Schuldenwijzer. Toch voelen veel gerechtsdeurwaarders zich vervreemd van of onvoldoende vertegenwoordigd door de KBvG en blijft het imago van de gerechtsdeurwaarder onverminderd negatief. De gerechtsdeurwaarder wordt meer en meer gezien als oorzaak van schuldenproblematiek in plaats van in zijn daadwerkelijke positie en rol als onafhankelijke en onpartijdige rechtshandhaver en intermediair bij het oplossen van schulden.

2.1 De organisatie

Alle gerechtsdeurwaarders moeten zich gesteund voelen door de KBvG. Met name leden die in hun organisatie hulp nodig hebben bij hun ambtsuitoefening, moeten zich kunnen wenden tot de beroepsorganisatie en worden gehoord. Het gaat hier nadrukkelijk niet om

bedrijfseconomische steun. Denk bijvoorbeeld aan hulp bij de vertaling van nieuwe regelgeving naar een ICT-implementatie. De beroepsgroep is inmiddels numeriek op een niveau gekomen waarbij het invoeren van een solidariteitsbeginsel naast de concurrerende marktwerking kan bijdragen aan het in stand houden van diversiteit binnen de beroepsgroep.

Vanuit een deel van de beroepsgroep wordt kritiek geuit op de samenstelling van de organen. Die kritiek komt erop neer dat kleine kantoren onvoldoende vertegenwoordigd zouden zijn in de organen en dat met hun specifieke belangen onvoldoende rekening wordt gehouden in de beleidsvorming.

De KBvG wordt gedreven door het bestuur, het bureau, ledenraadsleden en commissieleden. Het is daarbij belangrijk de verbinding te zoeken met de leden om te komen tot een solidariteitsbeginsel en een 'gildegevoel'. Ter vergelijking is in het notariaat de beroepsorganisatie KNB vooral gericht op kleinere organisaties en dragen grotere notariskantoren hieraan bij met raad en daad.

Het beleid wordt bepaald door de ledenraad en uitgevoerd door het bestuur. De beroepsgroep krimpt en daarom is het belangrijk dat de ledenraad input blijft ontvangen van leden over knelpunten in het ambt. Hierdoor kan de ledenraad deze knelpunten gericht aanpakken. De beroepsgroep heeft een grote vakinhoudelijke expertise. De ledenraadsleden en het bestuur moeten actief de verbinding opzoeken met de experts binnen het ambt, zodat samengewerkt kan worden aan een toekomstbestendig vak.

2.1.1 Onderzoek hoe de professionaliteit van het bureau (financieel) kan worden gewaarborgd

Het bureau is de uitvoerende kern van de KBvG. Een rol die niet moet worden onderschat; alles valt of staat met hoe het bureau functioneert. Het bureau is een eerste aanspreekpunt voor leden en externen en heeft overzicht over de hele beroepsorganisatie en -groep. Het zorgt

ervoor dat alles soepel verloopt tussen het bestuur en de ledenraad, ondersteunt bij de uitwerking van zaken die de beroepsgroep aangaan en voert ook een deel van deze plannen uit. In het pro-factorrapport wordt een aanbeveling gedaan tot professionalisering van het bureau. Deze professionalisering ziet niet op de kwaliteit van de huidige bemensing, maar op de middelen die het bureau krijgt. Aangezien de kosten van het bureau worden voldaan uit de ledenbijdrage, en het aantal leden daalt, kan het in stand houden van een professioneel bureau in de knel raken. De KBvG moet dan ook onderzoeken hoe deze dreigende financiële remming te voorkomen is.

2.1.2 Geef als bestuur aan de ledenraad waar mogelijk meer transparantie en bied alternatieven aan bij het besluitvormingsproces

Het bestuur moet samen met de ledenraad tot een werkbaar aanpak komen voor een structurele inzage in de voortgang van haar dossiers. De ervaring nu is dat het vorige meerjarenbeleid tussentijds niet meer is geëvalueerd of bijgesteld. Tweemaal per jaar een vergadering met de ledenraad specifiek over de voortgang van het beleidsplan helpt inzicht te krijgen of we nog op de juiste koers zitten en welke onderwerpen wellicht meer aandacht behoeven en welke wat minder. De uitvoering ligt bij het bestuur maar de ledenraad controleert.

Een extra voordeel kan zijn dat het bestuur zijn taken met nog meer legitimiteit kan uitvoeren als het kan uitdragen dat ook een beleidscommissie van de ledenraad heeft meegedacht. Het bestuur moet bij haar bijdragen aan het publieke debat, in gesprekken met de zogenaamde ketenpartners en bij het uitvoeren van het beleid duidelijker en consequenter uitdragen wat de wettelijke positie van de gerechtsdeurwaarder is.

Voor de nieuwe beleidsperiode is het van belang dat de KBvG de wettelijke kerntaak van de gerechtsdeurwaarder vooropstelt en duidelijker uitdraagt. Dat kan zoals eerder vermeld door bij beleidsbeslissingen steeds te toetsen: welk probleem of vraagstuk pakken we aan, op welke manier en wat is daarvoor nodig?

2.1.3 Blijf de band tussen de ledenraadsleden en haar activiteiten stimuleren

De ledenraad bestaat uit vijftien zittende en vijftien plaatsvervangende ledenraadsleden. Zij is verantwoordelijk voor de vaststelling van het algemene beleid van de KBvG en overlegt daarover met het bestuur. Om de samenwerking te verbeteren en de onderlinge (vertrouwens) band te versterken is het wenselijk dat er naast de vaste overlegvormen gezamenlijke workshops plaatsvinden.

De ledenraad is zich de laatste jaren steeds meer bewust van haar controlerende en beleidsbepalende rol. Zij agendeert dan ook vaker onderwerpen bij het bestuur en neemt zelf initiatieven. De ledenraad signaleert actiever welke onderwerpen spelen binnen de beroepsgroep en vraagt het bestuur vaker onderwerpen op te pakken. Het is belangrijk om dit vast te houden en niet terug te vallen naar een passieve en volgende houding.

Ten slotte wordt geconstateerd dat de ledenraad weinig communiceert met de achterban vergeleken met het bestuur. Dit gaat ten koste van de zichtbaarheid en de transparantie over hoe de ledenraad haar taken uitvoert. Hier ligt een taak voor de ledenraad zelf.

2.2 Relatie met ketenpartners

De KBvG onderhoudt relaties met vele partijen. Die worden voor het gemak vaak ketenpartners genoemd. Een van de definities voor ketenpartner is: een andere instelling of dienstverlener waarmee de eigen activiteiten worden afgestemd omdat zij eerder of later een rol spelen in het traject rond dezelfde personen. Uit de vele gesprekken die de commissie in voorbereiding op dit beleidsplan heeft gevoerd, bleek dat veel van de partijen waarmee de KBvG contact onderhoudt, zichzelf niet zien als ketenpartner en/of geen goed beeld hebben van de taak en het werk van de gerechtsdeurwaarder. Vanuit die verkeerde beeldvorming hebben zij ook verkeerde verwachtingen. De KBvG heeft slechts beperkte middelen en zal in haar relatiebeheer een duidelijke positie moeten innemen en heldere keuzes moeten maken.

2.2.1. Breng de belangrijkste ketenpartners in kaart en verduurzaam de relaties

De KBvG moet periodiek of per beoogd doel een overzicht maken van de belangrijkste ketenpartners en actief relatiemanagement op deze partijen richten: structureel contact, niet naar aanleiding van incidenten. Belangrijk hierbij is wederkerigheid; de samenwerking moet van twee kanten komen.

De KBvG moet relaties realiseren, intensiveren en onderhouden om kennis te delen, doelen te bereiken en afstemming te zoeken. En hierin als het nodig is, niet schromen om stevig haar eigen standpunt in te nemen. Denk bij deze relaties aan de Ministeries van Justitie en Veiligheid, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Economische Zaken, maar bijvoorbeeld ook aan de rechtspraak, Deurwaardersbelangen. NU, vertegenwoordigers van het mkb, banken, incassobedrijven, schuldhulpverlening en bewindvoerders of sociaal advocaten.

“Rechtshandhaving stopt niet aan de grens en de grensoverschrijdende betekening komt door de globalisering steeds vaker voor. Het is daarom van groot belang dat wordt ingezet op internationale samenwerking en ontwikkeling, voor de borging van goede rechtshandhaving.”

Stefano Nocco

2.2.2 Zet in op internationale samenwerking en geef bekendheid aan het belang daarvan

Het recht en rechtshandhaving zijn nog te veel gevangen binnen de landsgrenzen. Dit vraagt om verbreding, want rechtshandhaving stopt niet aan de grens. De KBvG zal zich moeten inzetten om de internationale samenwerking en uitvoering van wetgevingsprocessen te verbeteren (waaronder automatisering Service of Documents). In samenhang daarmee moet de KBvG meer bekendheid geven aan ontwikkelingen op Europees niveau. Denk bijvoorbeeld ook aan de Global Code of Enforcement. In het verleden was er een bestuurslid dat zich op dit specifieke onderdeel richtte. De KBvG moet onderzoeken hoe ze internationale relaties in de toekomst op een structurele manier gaat onderhouden en borgen.

2.3 Het publieke debat

Zoals op diverse plaatsen in dit beleidsplan is verwoord, is het belangrijk om de positie van de gerechtsdeurwaarder meer en beter uit te dragen. De nadruk moet liggen op zijn wettelijke taak. Vanuit die wettelijke taak kan de gerechtsdeurwaarder een bijdrage leveren aan de aanpak van diverse maatschappelijke uitdagingen.

2.3.1 De KBvG moet zich actief blijven mengen in het politieke debat rond rechtshandhaving

De KBvG volgt de ontwikkelingen, taxeert mogelijke gevolgen voor de gerechtsdeurwaarder en anticipeert hier actief op. Meer dan voorheen neemt de KBvG ook zelf het initiatief. De KBvG moet zich proactief en kritisch blijven mengen in het publieke debat rondom rechtshandhaving, en ook richting de overheid haar expertise proactief blijven aanbieden. De KBvG participeert actief in het wetgevingsproces, zodanig dat ze wordt beschouwd als autoriteit en vooraanstaand gesprekspartner.

2.3.2. De KBvG moet standpunten proactief blijven uitdragen

Het bestuur moet standpunten proactief blijven uitdragen. Bijvoorbeeld over zaken waar wetgeving of

jurisprudentie onvoldoende duidelijk zijn of de verkeerde kant op gaan. Deze standpunten bieden houvast aan de gerechtsdeurwaarder en daarom is het van groot belang dat het bestuur duidelijk richting geeft. Hoe meer de standpunten van de KBvG worden gezien als gezaghebbend, hoe meer de wetgever en de rechtspraak er rekening mee houden. Een bestuursstandpunt kan op eigen initiatief of op verzoek van een partij worden verkondigd.

2.4 Gezamenlijke belangen binnen de beroepsgroep

Diverse zaken zijn in het belang van de gehele beroepsgroep. Bijvoorbeeld goede automatisering en de financiering en de in- en uitstroom van de beroepsgroep. Zaken die van belang zijn voor het goed functioneren van de gerechtsdeurwaarder als individu, maar zeker ook voor de beroepsgroep als geheel. De KBvG zou een actievere rol kunnen spelen in de ondersteuning van deze belangen.

2.4.1 Faciliteer en ondersteun gedeelde administratieve belangen

Voor een goede beroepsuitoefening door de leden van de KBvG is de mogelijkheid om ondersteuning te krijgen van belang bij bepaalde zaken die de hele beroepsgroep aangaan. Dit speelt onder meer in automatisering. De verschillende (verplichte) automatiseringsapplicaties worden steeds minder goed betaalbaar voor met name de kleinere kantoren.

In dat kader is onderzoek nodig naar de mogelijkheden van een shared service center (SSC). Met een shared service center zou de KBvG bijvoorbeeld via de SNG kunnen faciliteren bij het incorporeren van een basispakket van een softwareleverancier. Onderwerpen als digitale veiligheid zouden ook vanuit een dergelijk SSC centraal kunnen worden gefaciliteerd. Op die manier is het mogelijk om standaardpakketten aan te bieden aan de kleinere kantoren om aan (de ondergrens van) de kwaliteitsnormen te kunnen voldoen.

Bij nieuwe implementaties is het belangrijk om bij diverse kantoren te rade te gaan en de vraag te stellen of alle kantoren hier wel aan kunnen voldoen. En zo niet, om dan samen te kijken wat daarvoor nodig is. Op die manier kunnen de minimumnormen waar kantoren aan moeten voldoen, in de basis worden geborgd. De verantwoordelijkheid voor de verdere implementatie, het onderhoud en dergelijke ligt uiteraard bij het betreffende kantoor zelf.

De rol die hier voor het bestuur van de KBvG is weggelegd, is uiteraard niet die van het zelf bemensen of inrichten van een servicecenter. Wat het bestuur wel kan doen, is zaken signaleren en inventariseren die voor de beroepsgroep zodanig van belang zijn dat hiervoor in de basis vanuit één centraal punt voor alle leden in wordt voorzien en ondersteund. En dit vervolgens stroomlijnen.

2.4.2 Onderzoek alternatieve of herzie de grondslag van bestaande bronnen van inkomsten

De KBvG wordt grotendeels gefinancierd vanuit de heffing die zij aan al haar leden oplegt. Deze heffing drukt steeds zwaarder op het afnemende ledental. Daarnaast trekt de doorberekening van de kosten voor toezicht en tuchtrecht een zware wissel op de leden van de KBvG. Het is dan ook een must om alternatieve bronnen van inkomsten te vinden. Dit is ook genoemd in het vorige beleidsplan en blijft punt van aandacht.

Het model voor de vaststelling van het Btag moet worden herzien, in die zin dat wordt ingespeeld op technische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving. Te denken valt aan het opheffen van het systeem waarbij inflatiecorrecties pas twee kalenderjaren later zichtbaar zijn in het Btag-tarief.

Indien er wijzigingen in wet- en regelgeving zijn die van invloed zijn op de aard en omvang van de ambtelijke werkzaamheden van een gerechtsdeurwaarder, moet dit bij de totstandkoming van die regelgeving worden meegenomen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid, Directie Rechtsbestel zal zich ervoor in moeten spannen om een model te maken waarlangs deze afspraak structureel vorm kan krijgen. Het bestuur van de KBvG zal hierop toe moeten zien.

Organiseer daarnaast kwaliteitsprogramma's vanuit de beroepsorganisatie, ook in relatie tot het kwaliteitsfonds: onderzoek de wijze van financiering van het fonds voor digitalisering. Is er sprake van een doorlopende subsidiestroom of kan via een toeslag of registratiebijdrage op ieder exploit worden bijgedragen aan het kwaliteitsfonds? Onderzoek meerdere sporen.

2.4.3 Ontwikkel een visie op het werven en het behouden van talent

De KBvG moet een visie ontwikkelen op het behouden en werven van talent. Hoe worden de talentvolle krachten binnen de beroepsgroep behouden? Hoe kan talent binnen en buiten de beroepsgroep geworven worden en hoe blijft de beroepsgroep aantrekkelijk voor (potentiële) jonge gerechtsdeurwaarders?

Zorg er bijvoorbeeld voor dat deze groep een eigen stem krijgt en wordt gemotiveerd een eigen mening (over de toekomst) te vormen.

2.4.4 Zoek naar een (alternatieve) oplossing voor de doorbelasting van het toezicht en tuchtrecht

Met de Wet doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht juridische beroepen van 7 december 2016 is artikel 78 van de Gerechtsdeurwaarderswet gewijzigd. Met de invoering van die wet vergoedt de KBvG de kosten aan de Staat die samenhangen met de uitoefening van het bij of krachtens de Gerechtsdeurwaarderswet geregelde toezicht en tuchtrechtspraak die ten laste komen van de Staat (artikel 78 lid 1 Gerechtsdeurwaarderswet). De doorbelasting trekt een onevenredig zware wissel op de beroepsgroep, en strookt bovendien niet met de basisbeginselen van een goed functionerende rechtstaat. Immers, de gerechtsdeurwaarder betaalt de rechter die over hem oordeelt. Dit onderwerp moet worden geadresseerd en geagendeerd bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid, met de insteek dat de doorbelasting moet worden gestaakt. De kosten van toezicht en tuchtrecht moeten voor rekening van de Staat komen.

2.4.5 Ontwikkel een visie op de ondergrens van een kantoor in samenhang met de dekkingsgraad

Ook moet er aandacht zijn voor de vraag of er een ondergrens is voor de grootte van een kantoor en hoeveel uitstroom van gerechtsdeurwaarders de beroepsgroep aankan. Dit raakt zowel de financiering van de beroepsgroep als de benodigde diversiteit en geografische dekkingsgraad. Er is daar geen concreet beleid voor geschreven, wat wel zou moeten gebeuren. Wanneer een gerechtsdeurwaarder nu stopt met zijn praktijk, wordt de eventuele waarneming betaald uit het voorzieningsfonds. In de praktijk worden hierbij diverse knelpunten ervaren. Dit maakt dat een geschreven beleid en exitstrategie gewenst zijn. Het is zaak de knelpunten in kaart te brengen, om vervolgens een oplossingsgerichte aanpak te stellen.

2.4.6 Zorg dat gerechtsdeurwaarders nadenken over het verloop van hun loopbaan

De huidige normen voor kwaliteit (NvK) voldoen niet om deze verandering te bewerkstelligen; hierin blijft onderbelicht hoe gerechtsdeurwaarders als ondernemer kunnen stoppen, terwijl dit ook (een planbaar) onderdeel is van een van een bedrijfs- of carrièreverloop. Zie ook 1.2.5. Er moet beleid komen dat gerechtsdeurwaarders dwingt om ook na te denken over carrière- of kantoorverloop. Daarmee valt ook weer samen welke ondersteunende rol er dan voor de KBvG is.

2.4.7 Zorg voor een digitale oplossing voor het behoud van de database van een gerechtsdeurwaarder bij vertrek uit de beroepsgroep

In de praktijk blijkt dat sommige kantoren onvoldoende gedigitaliseerd zijn. Het is belangrijk het gesprek aan te gaan met de softwareleveranciers voor gerechtsdeurwaarders die kantoor houden en die niet gereguleerd de beroepsgroep verlaten, om te zorgen dat de database van het kantoor ergens wordt weggezet. Dat moet echter wel wettelijk verankerd worden; het is aan het bestuur om die mogelijkheid van een wettelijke regeling te onderzoeken. De vertrekkende gerechtsdeurwaarder moet het goed regelen en moet zijn repertoire overdragen, maar voor de niet geregelde vertrekken moet een oplossing komen.

“Gerechtsdeurwaarders moeten worden gestimuleerd om na te denken over het verloop van hun carrière. Hoe gaan ze het regelen als ze wellicht willen stoppen en wat gebeurt er dan met het repertorium? Dat zijn zaken die geregeld moeten gaan worden.”

Michael Swier

3

Digitalisering en Innovatie

Digitalisering en Innovatie

De taak van de gerechtsdeurwaarder ligt verankerd in de wet en evolueert, mede ingegeven door maatschappelijke ontwikkelingen en (inter)nationale politieke keuzes. Voor de gerechtsdeurwaarder is (en blijft) digitalisering van groot belang om deze taak op een goede manier te kunnen blijven vervullen. Onder digitalisering valt niet alleen de inrichting van werkprocessen voor de beroepsgroep als geheel, maar ook de automatiseringsgraad op de kantoren van de individuele gerechtsdeurwaarders.

3.1 Visie op digitalisatie en innovatie

De gerechtsdeurwaarder loopt voorop in de ontwikkeling van nieuwe en innovatieve diensten en oplossingen die bijdragen aan een snellere, efficiëntere en rechtvaardigere afhandeling van zaken. Het is zaak een visie te ontwikkelen – gekoppeld aan een innovatiekalender – op digitalisering en innovatie. Een visie die niet alleen gaat over de digitalisering van bestaande werkzaamheden, maar ook de verdere digitalisering van informatiebronnen en de rol van de gerechtsdeurwaarder meeneemt.

3.1.1 Ontwikkel een visie op digitalisering en innovatie

Vanuit SNG

De KBvG heeft met de SNG in de afgelopen jaren veel bereikt. Denk aan de ontwikkeling van onder meer het e-derdenbeslag, de rekenmodule vBvV, het digitaal beslag op motorvoertuigen bij de RDW, het elektronisch bevragen van de banken (E-VORI) en de verstrekking van een schuldenoverzicht in het kader van de Hersteloperatie Toeslagen via Schuldenwijzer.nl. De relatie KBvG–SNG is echter aan verandering onderhevig. Dit is mede ingegeven door de ketenoverstijgende aanpak vanuit de ministeries rondom onder meer Stroomlijning Keten voor Derdenbeslag, Stroomlijning Schuldenketen en E-Justice en de groeiende dienstverlening van SNG aan lagere overheden. De samenwerking met de ministeries J&V en SZW draagt bij aan de verdere ontwikkeling van diensten in het domein van rechtshandhaving en schulden. De gewijzigde samenwerking tussen de KBvG, de ministeries, lagere overheden en SNG vergt een aanpassing in de governancestructuur van SNG. In de nieuwe governancestructuur garanderen en borgen de KBvG en SNG volledig de huidige en toekomstige dienstverlening aan gerechtsdeurwaarders.

Vanuit de schuldenaar

De kracht van de gerechtsdeurwaarder is het persoonlijke contact dat hij als onafhankelijke professional die tussen de partijen staat, in veel gevallen met de schuldenaar weet te leggen. Tegelijkertijd is in de samenleving

digitalisering een feit bij tal van processen.

Ook in het werk van de gerechtsdeurwaarder is in een aantal gevallen het digitaal betekenen een goede wijze van contact. Het risico van deze ontwikkeling is dat het belang van het huisbezoek uit het zicht raakt. De KBvG moet op basis van eigen onderzoek met voorstellen komen welke ambtshandelingen wel en welke niet voor verdere digitalisering in aanmerking komen.

Vanuit wetgeving

Veel regels komen voort vanuit Europese regelgeving. De door de EU opgestelde regels zijn voor het overgrote deel gestoeld op verregaande digitalisering. Dit biedt zowel kansen als risico's voor de Nederlandse gerechtsdeurwaarder. De KBvG dient deze ontwikkelingen in kaart te brengen en een beleid te maken op hoe zij zich vertalen naar de Nederlandse situatie.

Doordat er sinds enkele jaren geen bestuurslid 'internationaal' is, is dit zeer belangrijke beleidsonderwerp te veel naar de achtergrond verdwenen. De KBvG zal stappen moeten zetten om meer focus en meer continuïteit op dit onderwerp te waarborgen. De KBvG heeft een actief en succesvol beleid waar het gaat om kansen en risico's vanuit Nederlandse wetgeving en bouwt dit beleid verder uit.

Middelen

Creëer steeds vanuit een probleemstelling en oplossingen een visie op digitalisering en innovatie. Maak daartoe jaarlijks een omgevings- en stakeholdersanalyse. Stel van daaruit jaarlijks een digitaliserings-en-innovatieplan vast en stem dit af met de SNG. Betrek daarbij ook onderwerpen die uit het verleden nog moeten worden gerealiseerd. Zoals de digitalisering in het kader van het Wetsvoorstel stroomlijning keten derdenbeslag en een vervolg op het experiment Digitale aanlevering dagvaarding.

Bij alle digitaliseringsprojecten of innovaties moet er oog zijn voor alle financiële componenten ervan.

Dat betekent kijken naar de investeringskosten, de beheerskosten, subsidies en opbrengsten en de gevolgen in financiële zin voor de beroepsgroep.

3.1.2 Verstevig de positie van de gerechtsdeurwaarder op het gebied van informatie-, veiligheid en privacywetgeving

De gerechtsdeurwaarder heeft geen wettelijke taak in het oplossen en voorkomen van schulden. Die ligt primair bij de overheid en wordt mede uitgevoerd door bedrijven en instanties die zich toelagen op schuldhulpbemiddeling. Een van de grootste knelpunten bij het oplossen van problemen is het gebrek aan een betrouwbaar en een zo recent mogelijk overzicht. De gerechtsdeurwaarder kan een belangrijke rol spelen in het overzichtelijk maken van de schuldenpositie van een schuldenaar als hij daartoe een sleutelrol krijgt toebedeeld. De KBvG moet haar verdere beleid meer specifiek hierop richten.

De gerechtsdeurwaarder is een belangrijk knooppunt van beschikbare (digitale) informatie. De gerechtsdeurwaarder moet daarbij volledig ondersteund worden bij het onderzoek naar de gegevens die dienstbaar zijn aan zijn taak. Privacybelemmerende regels of interpretatie van regels moeten daarbij aansluiting vinden of desnoods worden aangepast aan de taken van de gerechtsdeurwaarder. Alle beschikbare informatie die de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en de banken hierover heeft of hebben, zal met dat doel ook ter beschikking moeten staan van de gerechtsdeurwaarder. Aan die gerechtsdeurwaarder mogen tegelijkertijd strenge voorwaarden worden gesteld voor het omgaan met privacygevoelige gegevens en aan de inrichting van privacygevoelige werkprocessen. Via de SNG heeft de KBvG hier al zeer veel ervaring mee.

3.2 Aansluiting op en uitbreiding van bestaande portalen en functionaliteiten

Vanuit de behoefte aan overzicht in het schuldendomein werken meerdere partijen aan systemen om dit overzicht te creëren. De KBvG heeft [Schuldenwijzer.nl](https://www.schuldenwijzer.nl) ontwikkeld. De Rijksoverheid heeft aan het CJIB opdracht gegeven alle overheidsschulden te registreren en een vorderingsoverzicht voor de schuldenaar te maken. Op de achtergrond is daar ook nog het DBR.

Al deze initiatieven kunnen elkaar aanvullen. De KBvG moet bepalen waar zij in al deze ontwikkelingen staat, en waar zij meerwaarde kan creëren. De KBvG moet zorgen dat er een totaalbeeld komt inclusief overheidsschuld, dat het overzicht aan Schuldenwijzer komt te hangen of dat er een andere voorziening komt die deze informatie verstrekt.

3.2.1 Zorg dat je van bestaande bronnen gebruik mag maken vanaf het minnelijk proces

Zorg voor onderzoek naar de aflossingscapaciteit van de betrokken burger, gefaciliteerd door de rekenmodule vBvV en het treffen van een betalingsregeling bij het voornemen tot dagvaarding (tenzij betaling ineens mogelijk is) waarin bevraging van het BRP, UWV-polis, Digitaal Beslagregister en/of schuldenwijzer, telefonisch onderhoud c.q. chat en huisbezoek (indien telefonisch contact of chat niet mogelijk blijkt) vaste onderdelen zijn. En waarbij de vastlegging van de al dan niet getroffen betalingsregeling en de bevindingen uit het onderzoek worden vastgelegd in een proces-verbaal van constatering, met een passende bekostiging.

3.2.2. Onderzoek de wenselijkheid en mogelijkheid van doorontwikkeling van het Digitaal beslagregister

De KBvG onderzoekt de wenselijkheid en mogelijkheden voor de doorontwikkeling van het Digitaal Beslagregister (DBR), naast een volwaardige versie van Schuldenwijzer.

Voordeel kan zijn dat de schuldenaar (ook) via het DBR inzicht heeft in alle op hem ten laste gelegde derdenbeslagen en beslagen op roerende zaken en in alle zaken die de gerechtsdeurwaarder op hem in behandeling heeft op basis van een executoriale titel, en zo mogelijk ook alle zaken in de minnelijke fase. Betrek daarbij ook de registratie van de factuurdatum c.q. ontstaansdatum van schulden. Dit helpt om het schuldenoverzicht beter te duiden voor rechtshandhaving en door schuldhulpverlening.

Schuldenwijzer is inzichtelijk voor de schuldenaar en niet voor gerechtsdeurwaarders. Het DBR kan worden gebruikt om ook de gerechtsdeurwaarder meer inzicht te geven. Naast efficiëntie verbetert dit de mogelijkheid van de gerechtsdeurwaarder om zowel de rechtzoekende als de schuldenaar van een goed advies te voorzien.

Daarvoor is het noodzakelijk dat de gerechtsdeurwaarder ook de beschikking heeft of toegang krijgt tot het vorderingsoverzicht van de overheid, zodat in het civiele domein geen onnodige procedures worden gestart. Dit beschermt de burger tegen het maken van onnodige proces- en executiekosten en zorgt daarnaast dat in het civiele domein ook regelingen met de burger kunnen worden getroffen die realistisch en duurzaam zijn en dat er rekening gehouden kan worden met die overheidsschulden en verrekeningen door de overheid.

3.2.3 Zorg voor aansluiting op het verwijzingsportaal bankgegevens

Zorg in het kader van effectieve rechtshandhaving voor aansluiting van gerechtsdeurwaarders op het verwijzingsportaal bankgegevens. Dat voorkomt dat gerechtsdeurwaarders beslag leggen op vermeende banktegoeden die er niet blijken te zijn. Op dit moment vernemen gerechtsdeurwaarders alleen of de bevroegde personen een bankrekening aanhouden, maar informatie over het actuele positieve banksaldo wordt hun nog steeds onthouden.

Indien aansluiting op het verwijzingsportaal bankgegevens niet tot de mogelijkheden behoort, onderzoek dan of er een andere voorziening te realiseren is waardoor de gerechtsdeurwaarder de beschikking krijgt over banksaldi vóór beslaglegging op bankrekeningen van de betrokkene tegen wie de executiemaatregel wordt ingezet.

3.2.4 Ontwikkel het e-beslag en de e-betekening verder door

De KBvG heeft al veel ondernomen op het terrein van het e-beslag en de e-betekening en maakt een plan om deze activiteiten voort te zetten. Ontwikkel de digitalisering van de afwikkeling van het e-derdenbeslag verder door. Onder meer voor het afleggen van de verklaring en de acceptatie daarvan, en voor de verdere afwikkeling met inzage van actuele openstaande saldi, kosten van verdeling en verdere opgaves van de behandelend of coördinerend gerechtsdeurwaarder.

Voer een campagne tot aansluiting van vooral grote gemeenten, organisaties en werkgevers waar met grote regelmaat beslag wordt gelegd op inkomen. Zoals bij de twintig grootste gemeenten van Nederland op de bijstandsuitkering, het UWV, de Sociale Verzekeringsbank, de Belastingdienst en de tien grootste werkgevers van Nederland.

Voor de doorontwikkeling van het e-derdenbeslag is aanvullende wetgeving wenselijk. In die zin dat de betekeningen conform de artikelen 721 en 722 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering eveneens elektronisch kunnen plaatsvinden aan het geregistreerde elektronisch adres van de derde-beslagene, als bedoeld in artikel 475 lid 3 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Onderzoek daarbij de mogelijkheid van een e-betekening voor exploten aan rechtspersonen aan een door henzelf opgegeven elektronisch adres - wellicht een in het handelsregister geregistreerd adres of een adres dat wordt

beheer door een door de minister van J&V aangewezen organisatie.

Onderzoek ook de mogelijkheid voor een e-betekening van daarvoor geschikte exploten aan natuurlijke personen aan een door henzelf opgegeven elektronisch adres. Deze werkwijze is ook van toepassing op personen die in het buitenland verblijven of die een zwervend bestaan leiden.

3.2.5 Maak het mogelijk digitaal aangifte te doen van overtredingen of misdrijven jegens de gerechtsdeurwaarder of zijn gezag en zorg voor adequate opvolging

De KBvG heeft aangifte doen en de opvolging daarvan hoog op de agenda staan in haar contacten met het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit moet in de komende beleidsperiode tot concrete resultaten komen. Doel is dat digitaal aangifte doen mogelijk wordt en dat het woord van de gerechtsdeurwaarder als ambtsverklaring wordt gewaardeerd.

Een tweede vorm van ondermijning is het onttrekken van een beslagobject aan een gelegd beslag. Als onttrekking niet wordt opgevolgd, is dat schadelijk voor zowel de geloofwaardigheid van de gerechtsdeurwaarder als van justitie en politie. Wanneer immers de invordering van een boete of de naleving van een vonnis niet effectief met een beslag kan worden afgedwongen, beperkt dat de werking van die boete en van dat vonnis. Digitaal aangifte doen van onttrekking van een voertuig aan een beslag is op het moment van schrijven van dit beleidsplan in ontwikkeling.

De KBvG moet zich er verder voor inzetten dat het Openbaar Ministerie deze aangiften serieus neemt en goed opvolgt – iets wat nu nog niet altijd het geval is. De gerechtsdeurwaarder voert immers een publieke taak uit in het belang van de rechtsstaat.

3.3 Digitalisering en ondernemerschap

Digitalisering is van belang is voor de werkzaamheden van de individuele gerechtsdeurwaarder. Daarnaast speelt die digitalisering van systemen natuurlijk ook een rol voor het kantoor van de gerechtsdeurwaarder. Immers, meer en meer werkzaamheden kunnen worden gedigitaliseerd, maar kunnen alle kantoren daar wel aan voldoen?

3.3.1 Stel een ondergrens voor de kantoorinrichting vast

Bij de toetsing op de vastgestelde normen van kwaliteit wordt gekeken naar aspecten van digitalisering op de kantoren van individuele gerechtsdeurwaarders. Wat mist, is een ondergrens aan wat nodig is voor de uitvoering van huidige en toekomstige ambtelijke taken. De KBvG heeft ambities om haar rol in het publieke bestel te verstevigen. Daarbij is zij afhankelijk van de kwaliteit die de beroepsgroep als geheel levert. Voor de maatschappij bestaat er immers maar één gerechtsdeurwaarder; een fout van één gerechtsdeurwaarder kan daardoor de gehele beroepsgroep raken. Die controle op de digitale inrichting van een gerechtsdeurwaarder kan wrijven met het vrije ondernemerschap en de marktwerking, maar het uitgangspunt moet zijn dat een gerechtsdeurwaarder ondernemer is dankzij het ambt en niet andersom.

Dit legitimeert dat de KBvG hierop beleid maakt. De KBvG moet inventariseren aan welke concrete ondergrens een gerechtsdeurwaarderskantoor moet voldoen en hoe naleving daarvan kan worden geborgd. Kijk daarbij ook naar de invoering van een landelijk explotenregister voor de totale beroepsgroep. Bij het beëindigen van de werkzaamheden door een gerechtsdeurwaarder kan hiermee worden geborgd dat betekende exploten (digitaal) voor de betrokkenen en opdrachtgevers beschikbaar blijven. Ook kan het overbrengen van het repertoire naar het Rijksarchief in het kader van de archiefwet vanuit het landelijke register uniform worden uitgevoerd.

De verwachting is dat er steeds meer normen komen met betrekking tot artificial intelligence (AI) en het gebruik daarvan. Het is aan de KBvG om deze normen te vertalen naar de ambtsuitoefening en de eisen die daaraan gesteld moeten worden binnen de kantoorautomatisering.

Onderzoek in samenwerking met SNG in hoeverre bestaande uitwisselingen van data met de overheid

zouden moeten afgewikkeld via het Digitaal Grondvlak van het ministerie van J&V. Ook ten aanzien van huidige en toekomstige uitwisselingen met de rechtspraak - zodat aan de eisen van legitimiteit, cybersecurity, privacy en transparantie wordt voldaan.

Intensiveer de samenwerking met SNG op het vlak van E-Justice, waaronder Service of Documents, en de verplichte koppeling met een Europese digitale infrastructuur (conform Verordening (EG) nr. 2020/1784, Non Performing Loans (NPL) en Digitalisering in grensoverschrijdende burgerlijke, handels- en strafzaken, een en ander nader omschreven in het SNG Beleidsplan 2022-2026).

Onderzoek in hoeverre de gerechtsdeurwaarder afhankelijk is van specifiek voor de ambtsuitoefening bedoelde software en in welke mate kwaliteit en toekomstbestendigheid daarvan is geborgd. Voer structureel strategisch overleg met de leidinggevende softwarehuizen en SNG om te zorgen dat er een plan ligt om op lange termijn gerechtsdeurwaarderskantoren te faciliteren in het borgen van de ambtsuitoefening.

3.3.2 Ontwikkel beleid voor de lange termijn voor strategische samenwerking met de softwareleveranciers

Het voeren van een gerechtsdeurwaarderskantoor vergt een hoge mate van zeer gespecialiseerde automatisering. Gerechtsdeurwaarderskantoren draaien op softwarepakketten die specifiek voor de branche zijn ontwikkeld. Zij moeten immers voldoen aan alle geldende wet- en regelgeving.

In de huidige situatie bedient een beperkt aantal bedrijven de gerechtsdeurwaardersbranche. De ervaringen met deze bedrijven zijn positief. De samenwerking tussen deze bedrijven, de KBvG, SNG en de individuele gerechtsdeurwaarders mag gerust uniek worden genoemd. Dat laat onverlet dat gerechtsdeurwaarders - en daarmee de KBvG - kwetsbaar zijn als in de hiervoor omschreven verhouding iets verandert.

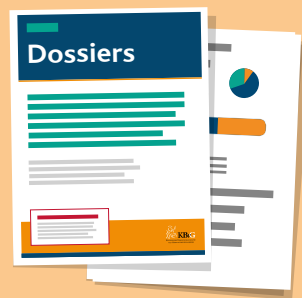
De KBvG moet onderzoeken of en zo ja welke voorziening moet worden getroffen om aan de minimale kantoorinrichting te kunnen voldoen in het geval dat een of meer softwarepartijen niet langer kunnen leveren.

Gerechtsdeurwaarders zijn voor hun werk in de huidige tijd in grote mate afhankelijk van softwareleveranciers. Onderzocht moet worden of er in die verhoudingen kwetsbaarheden liggen, waar eventueel voorzieningen voor moeten worden getroffen.”

Maarten van Rooij

4.

Schuldgerelateerde dossiers

Schuldgerelateerde dossiers

De gerechtsdeurwaarder is niet de oorzaak van het ontstaan van schulden. De gerechtsdeurwaarder is geen schuldhulpverlener. Toch wordt in het maatschappelijk debat de gerechtsdeurwaarder wel aan schulden gelinkt. Het gaat al snel over 'deurwaarderskosten' en over wat de gerechtsdeurwaarder zou moeten doen of laten om ophoging van schulden te voorkomen. Hierbij blijft de schuldeiser, die een gerechtvaardigd belang heeft bij het verkrijgen van voldoening, geheel buiten beeld. En ook de kerntaak van de gerechtsdeurwaarder – handhaving – blijft te vaak onbelicht. De beroepsgroep zelf is daar mede debet aan. Door vanuit haar dienstverlenende grondhouding of uit commerciële overwegingen steeds te voldoen aan de vraag van de maatschappij, klanten en politiek zonder eigen voorwaarden te stellen is er onduidelijkheid ontstaan over de verantwoordelijkheden en de rol van de gerechtsdeurwaarder.

Vanuit het nieuwe beleidsplan zal de gerechtsdeurwaarder zijn diensten primair inzetten vanuit zijn kerntaak: handhaving waarbij hij tussen partijen staat. Vanuit die positie kan hij een bijdrage leveren aan oplossingen in de schuldenproblematiek. Daarvoor is vereist dat de rijksoverheid een duidelijke integrale visie formuleert op het schuldendomein, met duidelijke definities en afbakening van wie verantwoordelijk is voor welk deel.

De KBvG moet hier een eigen visie tegenover zetten. Een visie van waaruit de KBvG oplossingen kan bieden vanuit haar domein, zonder zich verantwoordelijk te maken voor zaken daarbuiten. Een praktisch voorbeeld is het ontbreken van een eenduidige definitie van 'problematische schulden'. De KBvG zet zich in voor één integraal toegepaste en eenduidige definiëring van problematische schulden.

De gerechtsdeurwaarder beschikt over verschillende (digitale) middelen om de schuldenpositie van schuldenaren in te schatten. Daarnaast komt de gerechtsdeurwaarder tijdens zijn werkzaamheden daadwerkelijk bij de schuldenaren thuis, waar hij met de mensen spreekt en de feitelijke (leef)omstandigheden kan vaststellen. Maar zolang niet duidelijk is wat een problematische schuld is, kan niet van de gerechtsdeurwaarder worden verlangd dat hij de juiste vervolgstappen zet.

Die vervolgstap zou in de basis kunnen zijn dat de gerechtsdeurwaarder een rol krijgt in de signalering naar schuldhulpverlening. Tijdens het persoonlijk contact maakt de gerechtsdeurwaarder gebruik van zijn vaardigheden en ervaring om met de schuldenaar, in diens eigen vertrouwde omgeving, te praten over de onderhavige vordering en over de totale schuldsituatie. Door digitale middelen te combineren met persoonlijke

bezoeken beschikt de gerechtsdeurwaarder over alle voorwaarden om een substantiële bijdrage te leveren bij het signaleren van problematische schulden. Door het ontbreken van een landelijk beleid en een integraal systeem kan de gerechtsdeurwaarder geen structurele vervolgstap zetten.

4.1 Voorkoming van olopen van schulden

De gerechtsdeurwaarder kan een belangrijke rol vervullen bij preventie en het beperken van olopende schulden. Deze rol pakt de gerechtsdeurwaarder al rondom de kosten van tenuitvoerlegging: door geen ambtshandelingen te verrichten als de kosten niet opwegen tegen de baten. Daardoor worden kosten voorkomen. Aan de KBvG de taak om te zorgen dat de gerechtsdeurwaarder die rol kan vervullen en dat die rol geborgd wordt.

In veel gevallen komt pas een betalingsregeling tot stand als de gerechtsdeurwaarder tijdens een ambtshandeling met de schuldenaar persoonlijk in contact komt. De praktijk leert dat een betalingsregeling die op een dergelijk wijze is getroffen veel beter stand houdt dan één die op afstand, zoals per mail of telefonisch, is overeengekomen. Ook de schuldeiser is erbij gebaat als de vordering door een betalingsregeling alsnog kan worden geïncasseerd.

Het huidige stelsel van aan de schuldenaar door te rekenen tarieven voorziet niet in een tarief voor het 'bezoek aan de schuldenaar om de schuldsituatie te bespreken en eventueel een regeling te treffen'. Ter voorkoming van olopende schulden zou een dergelijk tarief wel gerechtvaardigd zijn, zoals ook is erkend in het convenant dat het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de KBvG hebben gesloten.

Een tweede aspect dat belangrijk is bij de voorkoming van het oplopen van schulden, is het kunnen verstrekken van een totaal inzicht in het schuldenpakket. Een overzicht van alle schulden in zowel de minnelijke als de gerechtelijke fase en bij alle soorten schuldeisers met daarbij een centrale rol voor de gerechtsdeurwaarder.

Door een (digitaal) verkregen overzicht van de schulden te combineren met de mededelingen van de schuldenaar zelf en de constatering op het huisadres, beschikt de gerechtsdeurwaarder over een compleet en geverifieerd beeld van de schuldsituatie. De meerwaarde om de gerechtsdeurwaarder een centrale positie te geven is dat hij door zijn persoonlijke contact voor de menselijke maat kan zorgen en kille systeemdata kan verrijken met duiding. De KBvG dient zich ook vanuit deze argumentatie te richten op een geborgde rol van de gerechtsdeurwaarder waar het gaat om informatievoorziening.

4.1.1 Zorg voor een compleet schuldenoverzicht

De gerechtsdeurwaarder heeft voor het voorkomen van oplopende schulden een nog beter inzicht in de schuldenpositie nodig, zowel private als publieke schulden, zowel minnelijke als gerechtelijke schulden. Op die manier kan hij toetsen op basis van data en vanuit het persoonlijk contact met de schuldenaar – met de menselijke maat. Hiervoor worden de systeemontwikkelingen in 3.2.2 aanbevolen.

4.1.2 Zorg voor een geautomatiseerd aanmeldproces naar schuldhulpverlening bij problematische schulden

De KBvG zet zich in voor een geautomatiseerd proces waar gerechtsdeurwaarders schuldenaren met problematische schulden kunnen aanmelden voor schuldhulpverlening (SHV). De rol die de

gerechtsdeurwaarder hierin krijgt, moet wettelijk worden geborgd.

Hierdoor ontstaat een duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden van de gerechtsdeurwaarder en kunnen er eenduidige protocollen en financieringsmethoden worden opgesteld voor het proces.

Na het aanmeldproces is het aan de schuldenaar en de schuldhulpverlening om in actie te komen. De gerechtsdeurwaarder blijft vanuit handhaving actief om voor de opdrachtgevende schuldeiser tot resultaat te komen.

4.1.3 Onderzoek de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de afwikkeling van problematische schulden

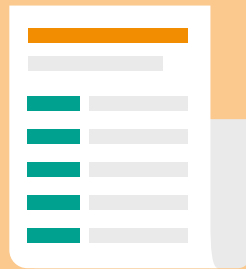
De gerechtsdeurwaarder is in zijn huidige rol bij de afwikkeling van derdenbeslagen al belast met de verdeling van gelden over meerdere schuldeisers. Zowel qua digitale infrastructuur als inrichting van werkprocessen is de gerechtsdeurwaarder geëquipeerd voor deze werkzaamheden. Deze werkzaamheden staan onder (financieel) toezicht van het BFT en vallen onder tuchtrecht. De geldstromen lopen veilig via de kwaliteitsrekeningen van de gerechtsdeurwaarder.

De gerechtsdeurwaarder kan deze expertise en al geregelde werkprocessen inzetten om schuldhulpverlening te helpen bij het verdelen van inkomsten van bijvoorbeeld onder bewind gestelden. De KBvG dient de mogelijkheden te onderzoeken om de gerechtsdeurwaarder de financiële regie bij problematische schulden te geven: wat daarvan de maatschappelijke meerwaarde is, en wat er nodig is om deze taak te kunnen vervullen.

5.

Lijst met aanbevelingen en transponeringstabel

Lijst met aanbevelingen en transponeringstabel

5.1 Lijst met aanbevelingen

1.1.1 Borg de rol van de gerechtsdeurwaarder als oren en ogen van de overheid

1.1.2 Leg meer nadruk op de ambtelijke rol van de gerechtsdeurwaarder

1.1.3 Zorg voor (her)codificatie van de niet-ambtelijke werkzaamheden

1.1.4 Onderzoek de mogelijkheid en voordelen van de gerechtsdeurwaarder als exclusieve tenuitvoerleggingsautoriteit

1.1.5 Verstevig en waarborg de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de procesinleiding

1.1.6 Behoud de gerechtsdeurwaarder als filter voor de menselijke maat bij digitalisering

1.2.1 Onderzoek de mogelijkheden voor het verhogen van de instroom in de beroepsgroep

1.2.2 Onderzoek de mogelijkheid en wenselijkheid van intercollegiale toetsing

1.2.3 Onderzoek de mogelijkheden en wenselijkheden omtrent de gerechtsdeurwaarder in loondienst en ontwikkel daarop een visie

1.2.4 Ontwikkel een leergang ondernemerschap

1.2.5 Onderzoek exitstrategieën voor gerechtsdeurwaarders die hun functie willen neerleggen

2.1.1 Onderzoek hoe de professionaliteit van het bureau (financieel) kan worden gewaarborgd

2.1.2 Geef als bestuur aan de ledenraad, waar mogelijk, meer transparantie en bied alternatieven aan bij het besluitvormingsproces

2.1.3 Blijf de band tussen de ledenraadsleden en haar activiteiten stimuleren

2.2.1 Breng de belangrijkste ketenpartners in kaart en verduurzaam de relaties

2.2.2 Zet in op internationale samenwerking en geef bekendheid aan het belang daarvan

2.3.1 De KBvG moet zich actief blijven mengen in het politieke debat rond rechtshandhaving

2.3.2 De KBvG moet standpunten proactief blijven uitdragen

2.4.1 Faciliteer en ondersteun gedeelde administratieve belangen

2.4.2 Onderzoek alternatieve of herzie de grondslag van bestaande bronnen van inkomsten

2.4.3 Ontwikkel een visie op het werven en het behouden van talent

2.4.4 Zoek naar een (alternatieve) oplossing voor de doorbelasting van het toezicht en tuchtrecht

2.4.5 Ontwikkel een visie op de ondergrens van een kantoor in samenhang met de dekkingsgraad

2.4.6 Zorg dat gerechtsdeurwaarders nadenken over het verloop van hun loopbaan

2.4.7 Zorg voor een digitale oplossing voor het behoud van de database van een gerechtsdeurwaarder bij vertrek uit de beroepsgroep

3.1.1 Ontwikkel een visie op digitalisering en innovatie

3.1.2 Verstevig de positie van de gerechtsdeurwaarder op het gebied van informatie-, veiligheid en privacywetgeving

3.2.1 Zorg dat je van bestaande bronnen gebruik mag maken van het minnelijk proces

3.2.2 Onderzoek de wenselijkheid en mogelijkheid van doorontwikkeling van het Digitaal beslagregister

3.2.3 Zorg voor aansluiting op het Verwijzingsportaal bankgegevens

3.2.4 Ontwikkel het E-beslag en de E-betekening verder door

3.2.5 Maak het mogelijk digitaal aangifte te doen van overtredingen of van misdrijven jegens de gerechtsdeurwaarder of zijn gezag en zorg voor adequate opvolging

3.3.1 Stel een ondergrens voor de kantoorinrichting vast

3.3.2 Ontwikkel beleid voor de lange termijn voor strategische samenwerking met de softwareleveranciers

4.1.1 Zorg voor een compleet schuldenoverzicht

4.1.2 Zorg voor een geautomatiseerd aanmeldproces naar schuldhulpverlening bij problematische schulden

4.1.3 Onderzoek de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de afwikkeling van problematische schulden

5.2 Transponeringstabel

Aanbeveling	Herkomst
1.1.1 Borg de rol van de gerechtsdeurwaarder als oren en ogen van de overheid	Aanbeveling 2.3.6: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
1.1.2 Leg meer nadruk op de ambtelijke rol van de gerechtsdeurwaarder	Nieuw
1.1.3 Zorg voor (her)codificatie van de niet-ambtelijke werkzaamheden	Nieuw
1.1.4 Onderzoek de mogelijkheid en voordelen van de gerechtsdeurwaarder als exclusieve tenuitvoerleggingsautoriteit	Nieuw
1.1.5 Verstevig en waarborg de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de procesinleiding	Nieuw + aanbeveling 2.1.2: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
1.1.6 Behoud de gerechtsdeurwaarder als filter voor de menselijke maat bij digitalisering	Nieuw
1.2.1 Onderzoek de mogelijkheden voor het verhogen van de instroom in de beroepsgroep	Nieuw + aanbeveling 3.3.1: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
1.2.2 Onderzoek de mogelijkheid en wenselijkheid van intercollegiale toetsing	Nieuw
1.2.3 Onderzoek de mogelijkheden en wenselijkheden omtrent de gerechtsdeurwaarder in loondienst en ontwikkel daarop een visie	Nieuw
1.2.4 Ontwikkel een leergang ondernemerschap	Aanbeveling 3.3.2: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
1.2.5 Onderzoek exitstrategieën voor gerechtsdeurwaarders die hun functie willen neerleggen	Nieuw
2.1.1 Onderzoek hoe de professionaliteit van het bureau (financieel) kan worden gewaarborgd	Aanbeveling 9: Pro Facto-rapport Evaluatie van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
2.1.2 Geef als bestuur aan de ledenraad, waar mogelijk, meer transparantie en bied alternatieven aan bij het besluitvormingsproces	Aanbeveling 4: Pro Facto-rapport Evaluatie van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
2.1.3 Blijf de band tussen de ledenraadsleden en haar activiteiten stimuleren	Nieuw
2.2.1 Breng de belangrijkste ketenpartners in kaart en verduurzaam de relaties	Nieuw
2.2.2 Zet in op internationale samenwerking en geef bekendheid aan het belang daarvan	Nieuw
2.3.1 De KBvG moet zich actief blijven mengen in het politieke debat rond rechtshandhaving	Aanbeveling 3.9.6: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'

2.3.2 De KBvG moet standpunten proactief blijven uitdragen	Aanbeveling 4.2.1: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
2.4.1 Faciliteer en ondersteun gedeelde administratieve belangen	Nieuw
2.4.2 Onderzoek alternatieve of herzie de grondslag van bestaande bronnen van inkomsten	Aanbeveling 4.3.1: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
2.4.3 Ontwikkel een visie op het werven en het behouden van talent	Nieuw
2.4.4 Zoek naar een (alternatieve) oplossing voor de doorbelasting van het toezicht en tuchtrecht	Nieuw
2.4.5 Ontwikkel een visie op de ondergrens van een kantoor in samenhang met de dekkingsgraad	Nieuw
2.4.6 Zorg dat gerechtsdeurwaarders nadenken over het verloop van hun loopbaan	Nieuw
2.4.7 Zorg voor een digitale oplossing voor het behoud van de database van een gerechtsdeurwaarder bij vertrek uit de beroepsgroep	Nieuw
3.1.1 Ontwikkel een visie op digitalisering en innovatie	Nieuw + aanbeveling 3.7: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
3.1.2 Verstevig de positie van de gerechtsdeurwaarder op het gebied van informatie-, veiligheid en privacywetgeving	Aanbeveling 2.3.3: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
3.2.1 Zorg dat je van bestaande bronnen gebruik mag maken van het minnelijk proces	Nieuw
3.2.2 Onderzoek de wenselijkheid en mogelijkheid van doorontwikkeling van het Digitaal beslagregister	Aanbeveling 3.7.1: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
3.2.3 Zorg voor aansluiting op het Verwijzingsportaal bankgegevens	Aanbeveling 2.3.2: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
3.2.4 Ontwikkel het e-beslag en de e-betekening verder door	Nieuw + aanbeveling 2.4.1: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
3.2.5 Maak het mogelijk digitaal aangifte te doen van overtredingen of van misdrijven jegens de gerechtsdeurwaarder of zijn gezag en zorg voor adequate opvolging	Nieuw + aanbeveling 3.8 A: KBvG Beleidsplan 'Ik zal handhaven'
3.3.1 Stel een ondergrens voor de kantoorinrichting vast	Nieuw
3.3.2 Ontwikkel beleid voor de lange termijn voor strategische samenwerking met de softwareleveranciers	Nieuw
4.1.1 Zorg voor een compleet schuldenoverzicht	Nieuw
4.1.2 Zorg voor een geautomatiseerd aanmeldproces naar schuldhulpverlening bij problematische schulden	Nieuw
4.1.3 Onderzoek de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de afwikkeling van problematische schulden	Nieuw

Samenstelling commissie en meewerkende instanties en personen

De samenstelling van de Commissie KBvG beleid 2023-2028 was als volgt:

- De heer P.W.J. (Patrick) van der Pas, gerechtsdeurwaarder in Den Haag (voorzitter)
- Mevrouw L.A.C. (Lorena) Botter, gerechtsdeurwaarder in Utrecht
- De heer mr. R.R. (Redmer) Bouwman, gerechtsdeurwaarder in Appingedam
- Mevrouw B. (Berthine) Pap, gerechtsdeurwaarder in Groningen
- De heer mr. M.J. (Maarten) van Rooij, gerechtsdeurwaarder in 's-Hertogenbosch
- Mevrouw P.H. (Petronella) Stockmann, gerechtsdeurwaarder in Rotterdam
- De heer M.R. (Michael) Swier, gerechtsdeurwaarder in Amsterdam
- De heer mr. S. (Stefano) Nocco, toegevoegd gerechtsdeurwaarder in Leiden
- De heer C.J.O. (Clemens) Waters, toegevoegd gerechtsdeurwaarder in Utrecht

Voor de totstandkoming van het beleidsplan heeft de commissie gesproken met diverse instanties en personen. Zij wil in het bijzonder haar dank betuigen aan de volgende personen en instanties, die als autoriteit op hun vakgebied hebben bijgedragen aan de inhoud van dit rapport:

- De voorzitter en de directeur van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders
- De voorzitter en een bestuurslid van Deurwaardersbelangen.nu
- De directeur en een medewerker van de Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders
- De directeur en een medewerker van de Vereniging Nederlandse Gemeenten
- De bijzonder hoogleraar aan de leerstoel Executie- en beslagrecht aan de Universiteit van Amsterdam
- De directeur van de Nederlandse Branchevereniging voor Bewindvoering en Inkomensbeheer
- De beleidssecretaris van het Midden- en Klein Bedrijf Nederland
- De voorzitter van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
- Drie medewerkers namens de Rechtspraak en het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton
- Twee oud-voorzitters van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders
- Een bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
- Drie beleidsmedewerkers namens het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Vier (bijzonder) hoogleraren van de Universiteit Utrecht
- De voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken
- De voorzitter van de Nederlandse Vereniging van gecertificeerde Incasso-ondernemingen
- De directeur en twee beleidsmedewerkers van het Bureau Financieel Toezicht

** Namen en contactgegevens van de gesproken personen zijn bekend bij de redactie.*

In de secretariële ondersteuning bij de totstandkoming van het beleidsplan is voorzien door het bureau van de KBvG.

September 2023

